Инв.
Гос. книжная палата УзССР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 213 (8.411) ◆ 1993 йил 1 декабрь, чоршанба ◆ Сотувда эркин нархда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

БОШОҚЛИ ДОН ЭКИНЛАРИНИНГ ХАРИД НАРХЛАРИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Моддий-техника ва энергетика ресурсларига ошиб кетган ҳаражатларни қоплаш ҳамда жамоа хўжаликлари, давлат хўжаликларини, ижара, фермер хўжаликлари ва бошқа хўжаликларни, шунингдек, қишлоқ аҳолисини бошоқли дон экинларининг майдонларини кенгайтиришга ва ялпи ҳосилини кўпайтиришга рағбатлантириш мақсадида:

1. 1994 йил ҳосилидан бошлаб бошоқли дон экинларининг харид нархлари ўрта ҳисобда 1 тонна буғдой учун — 120 минг сўм, арпа — 96 минг сўм, сули — 96 минг сўм ва жавдар — 115 минг сўм миқдорида тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикасининг молия вазирлиги янги харид нархларининг прейскурантларини ишлаб чиқиб, тегишли вазирликлар ва идораларга етказсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1993 йил 30 ноябрь.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ЧОРВА ВА СУТНИНГ ХАРИД НАРХЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Гўшт ва сутнинг зарур давлат заҳираларини вужудга келтириш ҳамда республика аҳолисини гўшт-сут маҳсулотлари билан барқарор таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. 1993 йилнинг 1 декабридан бошлаб чорва ва сутнинг харид нархлари иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикасининг молия вазирлиги бир ҳафта муддат ичида чорва ва сут янги харид нархларининг прейскурантларини манфаатдор вазирликлар ва идораларга етказсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1993 йил 30 ноябрь

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ 1993 ЙИЛ 30 НОЯБРДАГИ ҚАРОРИГА ИЛОВА

ЧОРВА ВА СУТ ХАРИД НАРХЛАРИНИНГ ЧЕГАРАЛАНГАН МИҚДОРЛАРИ

Тоннаси учун минг сўм (ўрта ҳисобда)

	Тирик вазнда	Сўйилган вазнда
Қорамол, йилқи ва туялар	1680	3500
Чўчқалар	2110	3500
Қўй ва эчкилар	1390	3500
Асосий ёғлилик даражаси 3,6 фоиз бўлган сут	250	

«КЕЛАЖАКНИ ЎЗ ҚЎЛИМИЗ БИЛАН ЯРАТИШИМИЗ КЕРАК»

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган қироллигига расмий-амалий сафари якунларига доир

Инглиз ёзувчиси Даниэл Дефонинг «Робинзон Крузо» романини илк бор ўқиб чиққаним кечагидай ёдимда. Бу асар инсоннинг бекиёс иродасини, мардона куч-қудратини намойиш этади. Қаҳрамон битта уруғдан буғдойзор, битта туёқдан егулик-ичкилик, ёввойисифат кимсадан дўст яратади. Ёввойи табиат қўйнида ёлғиз қолсада, сабр-бардош, чидам кўрсатиб, сезги-сезим ақлу хуш билан омон қолади ва ниҳоят, яна жамиятга қайтади.

Турган гапки, бугунги Ўзбекистон Робинзон Крузо тақдир тақозоси ила тушиб қолган қора ўрмон эмас. Унда инсон учун, халқ учун асрлар оша шаклланиб келган шарт-шароит, ишлаб чиқариш имкониятлари мавжуд. Лекин гап ана шу мавжуд асослардан оқилона, фойдаланишда қолган. Дунёга бор бўй-басти билан ростмана чиқишда, инсониятга ўзлиги билан қўшилишида, чинакамига фаровон ҳаёт кечиришда қолган. Бизнинг фикри ожизимизча, Президент Каримов ана шундай мушоҳадалар боис тинимсиз саъй-ҳаракат қилмоқда.

Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган қироллиги мустақил Ўзбекистон Президенти сафарга борган ўн олтинчи мамлакат. Икки йил нари-берисида шундай миқёсларни забт этишнинг ўзи бўлмаслиги сал-пал фикрловчи ҳар бир одамга аён. Ва яна шуни таъкидлаб ўтишни истардикки, қилни қирқ ёрган, ҳар бир нарсадан нуқул фойда кўришни кўзлаган турфа хил давлат раҳбарлари билан очиқчасига гаплашиш, музокаралар олиб бориш театр саҳнасида қўғирчоқ ўйнатиш ҳам эмас. Сеҳрли диёрларга қадам қўйиш жаннатмонанд боғларда сайр-томоша ёки мовий денгизларда фараҳбахш кезишлар дея тушунганлар ҳам катта хато қилишади.

Маълумки, Буюк Британия ва Шимолий Ирландия сафари олдидан Ўзбекистон Президенти Жаҳон банкининг Европа ва Марказий Осиё минтақаси бўйича вице-президенти Вильфрид П Тальвицни қабул қилган эди. Ўз навбатида сўнг Тальвиц Ислом Каримовга миннатдорчилик мактуби йўллади ва унда баъзи истакларини ҳам баён этди: «Жаҳон банки ислоҳот йўллари собиқ Совет Иттифоқи республикалари ўртасида, ҳар бир мамлакатнинг иқтисодий ва ижтимоий андозалари хусусиятига ҳамда ташқи ресурслар зарурати масаласига бўлган талабга асосан бир-биридан фарқ қилишини эътироф этади. Биз Ўзбекистон ва Жаҳон банки ўртасида узоқ муддатли муносабатлар боғланишини сабрсизлик билан кутмоқдамиз. Бу — Сизнинг молиявий сармоялар бўйича эҳтиёжингизга ва ҳукумат ўтказаётган ислоҳотлар дастурига кўмак берувчи тўловлар нисбатини тезда ўзини қоплайдиган маблағ билан таъминлашга мос тушган бўлур эди».

Президент Каримовнинг 23 ноябрь куни «Ротшильд энд Санз ЛТД» банки раҳбарияти ва ишбилармонлари билан мулоқоти юқорида баён қилинган истакларга хосу мос келди. «Ротшильд энд Санз ЛТД» — Буюк Британиядаги 20 та йирик ва етакчи банклар сафидан жой олган хусусий банкдир. 1798 йилда ташкил топган. Банк раиси сэр Эвелин де Ротшильд. Унинг асосий фаолият соҳалари банк иши, хазинадорлик ва корпоратив молиялашувни қамрайди. Бу банк қимматбаҳо металлар билан операция қилиш бўйича халқаро банклар ичида пешқадамдир.

Президент Каримов банкирлар билан суҳбатда Ўзбекистондаги ижтимоий-сиёсий вазият, амалга оширилаётган ислоҳотлар, жумҳуриятимизнинг иқтисодий имкониятлари, табиий бойликлари, муаммоларию келажакдаги вазифаларига-ча тўхталди. Чунки бу зарурат: токи бу корчалонлар мустақил Ўзбекистон тўғрисида тўлиқроқ маълумот олсин. «Сизлар, — деди Президент, — ё Ўзбекистон ҳақида ростдан ҳам ҳеч нарса билмайсизлар ёки жуда эҳтиёткор одамларсиз... Марказингиз нега жуда суст фаолият кўрсатяпти? Бизда қанча-қанча олтин кўкрагини захга бериб ётибди...». Бу лутфга банк вакиллари шўх-шан хайриҳоҳлик билдириб кулишди. Орадан парда кўтарилди. Савол-жавоблар бошланиб кетди.

Албатта, инглизлар ва айниқса, унинг ишбилармон вакиллари Марказий Осиё ҳақида, Амир Темур юрти тўғрисида билмаслиги мумкин эмас. Жаҳон афкор оммаси орасида бир омади гап юради: «Қаерда петрол — нефть ва олтин заҳираси бўлса, ўша ерда британияликлару америкаликлар ҳозиру нозир». «...Эҳтиёткор одамларсиз», — деган дангал гап билан Президент Каримов банкирларнинг қулфи дилини очиб юборди. Илк самара юз кўрсатди: суҳбат сўнггида банкнинг эксперт маблағини таъминлаш директори Роберт Скаллон яқин ойлар ичида Ўзбекистонга сафар қилиб, расмий шахслар билан иш доирасида муҳокама қилиш истагини билдирди.

Навбатдаги учрашув Европа Қайта тиклаш ва тараққиёт банкининг раҳбарлари, йирик вакиллари, етакчи ишбилармонлари билан бўлиб ўтди.

Европа Қайта тиклаш ва тараққиёт банки 1990 йилнинг бошида Франция Президенти Ф. Миттеран ташаббусига кўра ташкил этилиб, унинг штаб-квартираси Лондонда жойлашган. Банк фаолиятидан кўзда тутилган мақсад уни таъсис этиш тўғрисидаги Битимга биноан бозор муносабатларини кўзда тутган очиқ иқтисодиётга ўтишга ёрдам бериш, демократия ва бозор иқтисодиёти тамойилларига содиқ бўлган Марказий ва Шарқий Европа мамлакатларида хусусий ишбилармонлик фаолиятини ривожлантиришга кўмаклашишдир.

Банк ўз аъзоларига структуравий ва тармоқ иқтисодий ислоҳоти, шу жумладан монополиядан, марказлашувдан ҳоли бўлиш, нодавлат мулкини хусусийлаштириш ишларини амалга оширишда кўмаклашиш орқали шу мамлакатларни жаҳон иқтисодий ҳамжамиятига

(Давоми иккинчи бетда).

СУРАТДА: Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва Буюк Британия Бош вазири Жон Мейжор рафиқалари билан.
Анвар ИЛЕСОВ олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУДУДИДА «СУМ-КУПОН»ЛАР МУОМАЛАСИ ТАРТИБИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Истеъмол бозорини муҳофаза қилиш, пул муомаласини мустаҳкамлаш, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида «Сўм-Купон»ларни жорий этиш борасида ҳукуматнинг илгари қабул қилган қарорларига ҳамда уларнинг муомала тартибини янада такомиллаштириш зарурлигига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Белгилаб қўйилсинки, 1993 йилнинг 6 декабридан бошлаб Ўзбекистон Республикасининг ҳудудида 1993 йил 15 ноябрда муомалага чиқарилган қиймати 1, 3, 5, 10, 25, 50, 100, 200, 500, 1000, 5000, 10000 бўлган «Сўм-Купон»лар қонуний тўлов воситаси ҳисобланади.

«Сўм-Купон»лар Ўзбекистон Республикасининг ҳудудида давлат, кооператив ҳамда бошқа корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоа хўжликлари ва аҳоли томонидан барча турдаги тўловларга, шунингдек банк муассасалари ва Алоқа вазирлиги корхоналари томонидан жорий ҳисоб-китоб счетларига, омонатларга, аккредитивларга қўшиш учун ва пул ўтказиш учун чекловларсиз қабул қилиниши мажбурийдир.

Россия Банкининг 1993 йилда чиқарилган барча қийматлардаги қоғоз пуллари Ўзбекистон Республикасининг ҳудудида «Сўм-Купон»лар билан бир қаторда тўлов воситаси сифатида чекловларсиз қабул қилинади.

2. Товарлар ва хизматларнинг ҳақини тўлаш учун «Сўм-Купон»лар билан бир қаторда СССР Давлат банкининг 1961 — 1992 йилларда чиқарилган қуйидаги қоғоз пулларидан:

қиймати 50 ва 100 рубль бўлган пуллардан — 1993 йилнинг 15 декабригача;

қиймати 1, 3, 5, 10 ва 25 рубль бўлган пуллардан — 1994 йилнинг 1 январигача бўлган муддатда тўлов воситаси сифатида фойдаланиш мумкинлиги белгилаб қўйилсин.

Мазкур қоғоз пулларни 1993 йилнинг 6 декабридан бошлаб Ўзжамғармабанк муассасалари омонатларга қабул қилмайдилар.

3. «Ўзбексавдо» давлат уюшмаси, Ўзбекбирлашув тизимларидаги улгуржи ва чакана савдо корхоналари, савдо тармоқларига эга бўлган вазирликлар ва идоралар:

майда улгуржи савдо тарикасида корхоналар ва ташкилотларга ноозиқ-овқат товарларини сотишдан ташқари, 1993 йилнинг 6 декабридан товарларни яна сота бошласинлар;

бозор фондидаги озиқ-овқат маҳсулотларини фақат болалар муассасаларига, шифохоналарга, даволаш-профилактика муассасаларига, дам олиш уйларига, кексаларнинг интернатларига, ногиронлар учун мўлжалланган уйларга, ўқув муассасалари ҳамда бошқа ижтимоий-маданий муассасаларга сотсинлар;

чеклар ва чек дафтарчалари бўйича товарлар сотишни белгиланган тартибда чекловларсиз амалга оширсинлар.

4. Товарларни сотишдан ва пулли хизматлардан тушадиган пул даромадларининг ҳолатини назорат қилиш бўйича Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 19 ноябрдаги 561-сон қарорига мувофиқ Марказий банкнинг туман, шаҳар муассасалари ҳузурида тузилган комиссиялар пул топширувчи ҳар бир корхона, муассаса ва ташкилотдан тушган «Сўм-Купон»лар ва рублардаги даромадларни албатта ҳар куни инкассация қилиш, тезкорлик билан ҳисобга олиш, таҳлил этиш борасидаги ишларни кучайтирсинлар.

Даромадни инкассация қилиш борасида белгиланган тартибни бузиш ҳоллари аниқланган тақдирда амалдаги қонунларга мувофиқ тезкорлик билан чоралар кўрилсин.

5. Ўзжамғармабанк муассасалари 1993 йилнинг 6 декабридан бошлаб 200 минг рублдан ортиқ бўлган алоҳида махсус фоизсиз счетларга қўйилган омонатлардан ташқари, фуқароларнинг счетларидан товарлар сотиб олиш ва хизматлар ҳақини тўлаш учун омонатчининг хоҳишига кўра ҳисоб-китоб чеклари ва чек дафтарчаларини бера бошласинлар. Ўзжамғармабанк муассасалари фойдаланилмаган ҳисоб-китоб чекларининг ҳақини «Сўм-Купон»лар билан тўламайди

6. Ўзжамғармабанк муассасалари нақд «Сўм-Купон»лар билан таъминлаб борилишига қараб 1994 йилнинг 1 январидан бошлаб омонатлар нақд пул билан берилсин.

7. Ушбу Қарор қандай бажарилаётганини назорат қилиш республика комиссиясининг раиси ўртоқ А. Муталов зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1993 йил 30 ноябрь.

Узбекистон Республикаси Молия вазирлиги, «Ўзбексавдо» давлат уюшмаси ва Узбекбирлашув маълум қилади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг аста-секин эркин нарх-навога ўтиш тўғрисида 1993 йил 16 июлдаги 360-қарорига мувофиқ иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш йўлини давом эттириш мақсадида ички истеъмол бозорини ҳимоя қилиш, озиқ-овқат маҳсулотлари республикадан ташқарига ғайриқонуний йўл билан олиб кетилишининг олдини олиш зарурлигини назарда тутиб, «Ўзбексавдо» давлат уюшмаси, Ўзбекбирлашув ва Молия вазирлиги аҳолига белгиланган миқдорда сотиладиган асосий озиқ-овқат маҳсулотлари шартномавий (эркин) нархларнинг янги даражасини келишиб олиш тўғрисида қарор қабул қилди.

1993 йил 1 декабрдан қуйидаги ўртача чакана нархлар белгиланади:

Гўшт — 1 кг. — 3000 «Сўм-Купон» (ёки рубль),
Сут — литри 200 «Сўм-Купон» (ёки рубль),
Ўсимлик мойи — 1 кг. — 1000 «Сўм-Купон» (ёки рубль),
Қанд-шакар — 1 кг. — 1000 «Сўм-Купон» (ёки рубль),
Чой — 1 кг. — 2000 «Сўм-Купон» (ёки рубль),
Кирсовун — 1 донаси — 100 «Сўм-Купон» (ёки рубль).

1993 йил 1 декабрдан макарон маҳсулотлари белгиланган миқдорда сотиладиган маҳсулотлар рўйхатидан чиқарилиб, аҳолига амалда таркиб топадиган нархларда сотилади.

Янги чакана нархлар озиқ-овқат маҳсулотларини етиштириш ва бошқа минтақалардан харид қилишнинг амалдаги сарф-харажатлари ўсишини қоплай олмайди. Шу сабабли давлат бундай маҳсулотларни етиштириш ва харид қилишга аввалгидек кўп миқдорда пул ажратмоқда. Масалан, декабрь ойига мўлжалланган ҳисобларга қараганда, гўшт учун ажратиладиган маблағ 9,1 миллиард сўмни, ёғи ажратилмаган сут учун — 2,1 миллиард сўмни, чой учун — 1,6 миллиард сўмни, кирсовун учун — 1 миллиард сўмни ташкил этади.

МДҲ АЙРИМ МАМЛАКАТЛАРИДАГИ ЧАКАНА НАРХЛАР ДАРАЖАСИ

(килограмми рубль ҳисобида)

	гўшт	ўсимлик мойи	қанд-шакар	чой	кирсовун (донаси)
Алмати	3000	3500	2700	8200	350
Ашгабат	3600	840	850	4100	300
Душанбе	7000	1200	1500	3100	260
Бишкек	1400	2740	1000	2600	500
Минск	2500	4580	1880	3500—9000	400
Тошкент	3000	1000	1000	2000	100

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Ёқилғига, энергия манбаларига, техника ва асбоб-ускуналарга харажатлар муттасил ошиб бораётган шароитда республиканинг шаҳарда ва шаҳар атрофида йўловчи ташувчи транспортнинг барқарор ишлаши учун зарур шарт-шароит яратиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Шаҳарда ва шаҳар атрофида қатновчи транспортда йўловчи ташиш тарифлари тўғрисида» қарор қабул қилди. Мазкур қарорга мувофиқ 1993 йил 1 декабрдан бошлаб метро, трамвай, троллейбус ва автобусда бир марта юришнинг чекланган тарифи 30 «Сўм-Купон» (ёки рубль) қилиб белгиланди.

Шу йилнинг 1 декабридан бошлаб шаҳар атрофида йўловчи ташиш тарифларининг амалдаги чекланган миқдорлари 2,5 баравар ошади.

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига биноан аҳолининг айрим тоифалари учун йўловчи ташувчи шаҳар транспортида ва шаҳар атрофида қатновчи автомобиль транспортида юриш бўйича ҳозирги вақтда амалда бўлган имтиёзлар сақланиб қолади.

ҚАТЪИЙ ЗАРУРИЯТ ТАҚОЗОСИ

БОЗОР иқтисодиётига ўтиш давр талаби бўлиб қолди. Бу Тошкент шаҳри жамоат транспортига ҳам тўла-тўкис тааллуқлидир.

Тошкент шаҳри йўловчилар транспорти корхоналари давлат уюшмаси аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш учун муайян ишлар қиляпти. Автобуслар саройлари 422 та янги машина, шу жумладан Жанубий Кореядан келтирилган 250 та автобус билан тўлдирилди. Шунингдек, йўналишларга 45 та янги трамвай, 38 та троллейбус, метрополитен учун 17 та вагон ва 367 та такси енгил автомобиллари, шу жумладан Туркиядан келтирилган 230 та «Доған» енгил автомашиналари чиқарилди. Республика ҳукумати ғоят мураккаб шароитларда ана шу мақсадлар учун 2 миллиард сўмдан кўпроқ маблағ қидириб топди ва уларни имтиёзли шартларда ажратди.

Бундан ташқари йўловчиларни шаҳарда ва шаҳар атрофида ташиш билан шуғулланаётган корхоналар қарзини қоплаш мақсадида республика бюджетидан дотация сифатида 14,2 миллиард сўм ажратиляпти. Жумладан, 1993 йилнинг октябрь ойида шаҳар йўловчилар транспортида битта йўловчини ташиш учун сарф-харажатлар қуйидагича бўлди:

автобусларда — 34,1 сўм;
шаҳар атрофидаги автобусларда 36,2 сўм;
троллейбусларда — 35,6 сўм;
трамвайларда — 36,1 сўм;
метрода — 41,2 сўм.

Ҳолбуки, октябрь ойининг биринчи ярмида шаҳар йўловчи транспортида кира ҳақи 6 сўм, 16 октябрдан эътиборан эса 10 сўм бўлган эди.

Кира ҳақининг қиймати моддий-техника ресурслари ва харид қилинаётган транспорт воситалари баҳоси кескин ошиб кетаётганлиги билан белгиланмоқда. Агар 1991 йилда битта автобус 15 мингдан 25 минг сўмгача турган бўлса, ҳозирги пайтда бу кўрсаткич 30—40 миллион сўмга етди. «Икарус» ва «Кароса» автобуслари эса фақат валютага сотилади ва 100 мингдан 200 минггача АҚШ долларига тенгдир ва ҳоказо...

Шу йилнинг декабрь ойида ҳисоб-китобларга кўра шаҳар йўловчи транспортида бир йўловчи ташиш учун сарф-харажатларни қуйидаги миқдорга етказишни кўрсатяпти:

шаҳар автобусида — 36,1 сўмгача;
шаҳар атрофидаги автобусда — 46,8 сўм;
троллейбусда — 40,4 сўм;
трамвайда — 41,1 сўм;
метрода — 52,5 сўм.

Республика ҳукумати йўловчи транспортида кира ҳақини 30 сўм қилиб белгилар экан, шаҳар йўловчи транспорти зарарларини қоплаш учун шу йил декабрь ойининг ўзидагина 3,6 миллиард сўмлик қўшимча маблағларни қидириб топишга мажбурдир. Бу кира ҳақининг оширилиши фавқулодда зарурият тақозоси билан қилинганлигини яққол кўрсатиб турибди.

Ана шундай шароитда Тошкент шаҳри йўловчи транспорти корхоналари қуйидагиларни амалга оширишни режалаётирлар:

— имтиёзли йўл карточкалари ва магнит карточкалари сотишдан тушадиган даромадлар даражасини умумий даромадлар улушининг 60 фоизигача етказиш. Шу йил 1 декабрдан эътиборан биз метрода 10—20 марта юриш учун магнит карточкаларини жорий этамиз. Шунингдек, автобуслар, трамвай ва троллейбусларда юриш учун қиймати 30 сўм бўлган металл жетонлар ҳам жорий этилади;

— йил охиригача йўналишларга ҳукумат томонидан ажратилган валюта маблағлари ҳисобига сотиб олинган бешта янги трамвай ва бешта янги троллейбусни қўшимча чиқаришни режалаяпмиз;

— илгарилари йўналишли таксилар сифатида фойдаланиб келинган бир эшикли ПАЗ ва КАВЗ автобусларидан тезюрар автобуслар сифатида фойдаланилади. Аҳолини ижтимоий ҳимоялашни таъминлаш мақсадида ана шу автобусларда кира ҳақи 1993 йилнинг 1 декабридан эътиборан 60 сўм қилиб белгиланади;

— шаҳар йўловчи транспортида юриш учун аввал амалда бўлган барча имтиёзлар сақлаб қолинади.

В. СОКОЛОВ,
«Тошшаҳарйўловчитранс» давлат уюшмаси бошқаруви раисининг ўринбосари.

„КЕЛАЖАКНИ ЎЗ ҚЎЛИМИЗ БИЛАН ЯРАТИШИМИЗ КЕРАК”

(Давоми. Боши биринчи бетда).

тезроқ қўшилишига имкон яратади.

Банкнинг биринчи Президенти этиб Франциянинг кўзга кўринган жамоат арбоби Жак Аттали сайланган эди. 1993 йилнинг августидан унинг ўрнини илгари Халқаро валюта фонди бош директори, сўнгра Франция банки президенти лавозимларида ишлаган халқаро молиявий доирада таниқли Жак деЛарозьер эгаллади.

Ўзбекистон мазкур банкка 1992 йил бошида СССРга тегишли бўлган акциялар республикаларга тақсимланганидан сўнг аъзо бўлди. 1992 йилда Европа Қайта тиклаш ва тараққиёт банки Ўзбекистонга нисбатан стратегия қабул қилди. У бизнинг банк ва ишбилармонлик тузилмаларимизга маслаҳат бериш борасида анча-мунча ишларни амалга оширди.

Ана шу Европа Қайта тиклаш ва тараққиёт банкининг ҳашаматли залида Президент Ислом Каримов Жак де Ларозьер, бош котиб Барт ле Бланк билан учрашди. Қизғин ва самимий ўтган учрашув аниқ-тиниқ дастур-ҳужжатларни имзолаш билан якунланди.

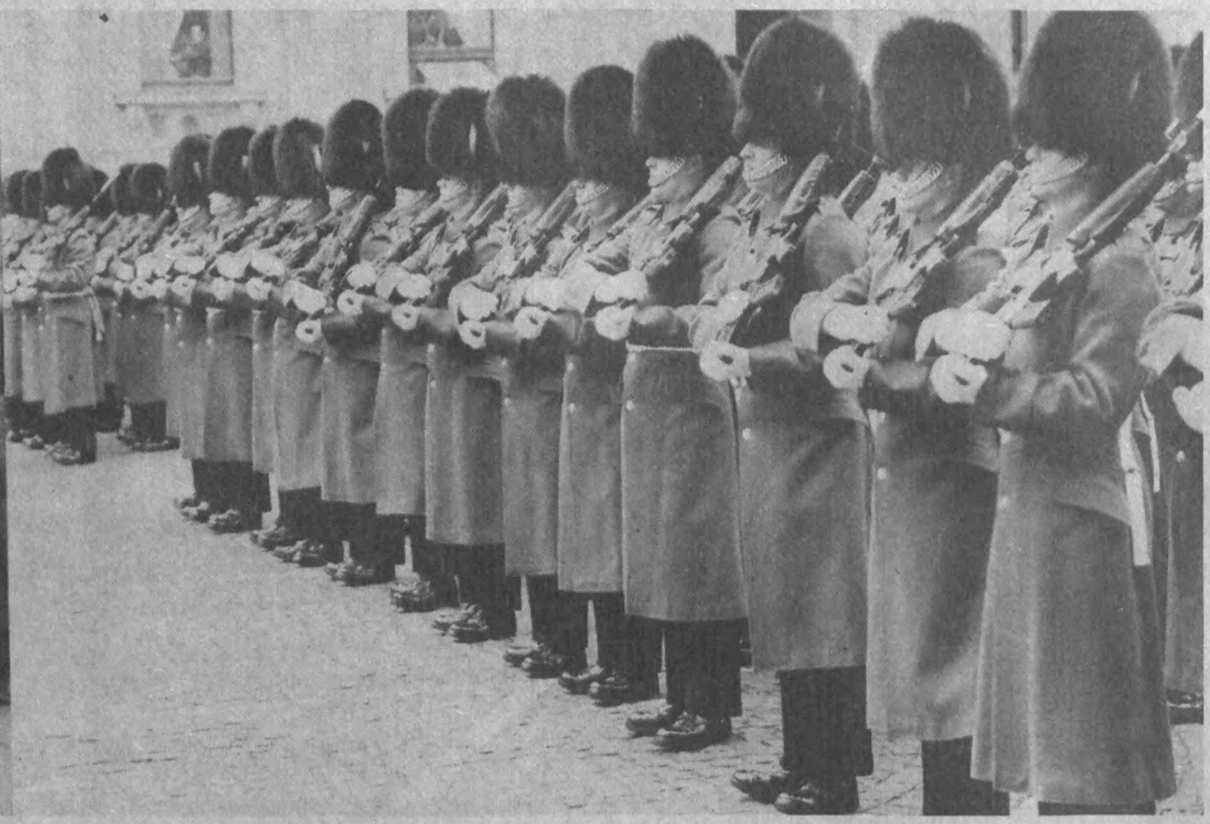

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Буюк Британия Бош вазири қароргоҳида.

Вақт зиқ, дастур пешмапеш. Президент Каримов ўз қароргоҳида ҳам тинч турмади. Ҳали кўп вақт бўлгани йўқ, Ўзбекистон матбуотида, юртбошимизни кўп мақтайверманглар, деган маънода сўз юритилди. Бу ҳақда Президентнинг ўзи ҳам бир неча йиғинларда таъкидлади. Шундайку-я, аммо биз матбуотчиларнинг ҳам ўз вазифамиз, қолаверса, масъулиятли бурчимиз бор: қилинаётган ишни ҳаққоний ёритиш, кўрсатиш, халққа етказиш! Мен бугун ўзим гувоҳ бўлган тадбирлар, мулоқотлар, учрашувларни шарҳлаяпман, холос.

Шу йил сентябрь ойида Тошкентда Халқаро банк конференцияси ўтказилганда «Морган Гренфел» банки вакиллари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов томонидан қабул қилинганди. Ўшанда «Ўзбекнефтегаз» ва Ўзбекистон Миллий авиакомпанияси билан музокаралар юритилганди. Ислом Каримов шу куни «Морган Гренфел» директорлар кенгаши раиси Мартин Веббни қабул қилди. Шундан сўнг «Рио Тинто Цинк» компанияси раҳбарлари билан ҳам мулоқот ўтказди. Кечга яқин эса Ташқи ишлар бўйича Давлат вазири Дуглас Хоггни ҳам қабул қилди. Уларга Мустақил Ўзбекистон ҳақида сўзлаб беришдан эринмади. Айниқса, Дуглас Хогг билан бўлган суҳбат жуда қизғин кечди. Унинг «Сизлар бугун ўз валютангизни жорий қилаяпсизлар, иқтисодиётингиз истиқболини қандай тасаввур этаяпсиз?..» деган саволига нисбатан Президент Каримов ўз ниятини ошкора билдирди: «Биз тезроқ Европа ва жаҳон бозорига чиқишимиз керак!» Ва шу пайтгача кўплаб мамлакатлар билан қилинаётган ҳамкорликлар хусусида ҳам очиқчасига сўзлаб берди. Буюк Британиянинг Ўзбекистон билан қўшма корхоналар тузишда Олмония, Франция, Туркия, Швейцария ва бошқа айрим давлатларга нисбатан «оқсаётганлиги»ни ҳам айтиб ўтишни унутмади!

24 ноябрь куни, айниқса қизғин ва янада самарали воқеаларга бой бўлди. Президент Каримов «Побджой» пул ишлаб чиқариш компаниясини бориб кўрди. Унинг раҳбарлари билан суҳбатлашди. Шундан сўнг «Лонро» компаниясида ишлаб чиқаришни кўздан кечирди, компания директори, етакчи мутахассислар билан мулоқот ўтказди.

* * *

Мотоциклчиларнинг фахрий экскорти кузатувида юртбошимиз Букингем саройига ташриф буюрганида юракларимиз ҳаприқди. Сарой олди байрам тусини олганди. Баланд пештоқда Ўзбекистон байроғи ҳилпиради. Британияликлар ҳайрат билан томоша қилардилар. Шуни айтиш керакки, мезбонлар ҳақли равишда Букингем саройи билан фахрланадилар.

Букингем саройи қиролича Виктория ҳукмронлик қилган даврдан буён Британия қиролларининг қароргоҳи ҳисобланади. Сарой Герцог Букингем уйи ўрнида қурилган бўлиб, 1762 йилда подшоҳ Георг томонидан сотиб олинган. Сарой қурилиши 1825 йилда Георг IV даврида Жон Нэш лойиҳасига кўра бошланган. 1830 йилда Георг IV вафотидан кейин қурилишни Уильям IV давом эттирди, у Жон Нэшни ишдан бўшатиб, ўрнига Эдвард Блорни ёллади, Қурилиш 1830 йилда қиролича Виктория тахтга ўтирганида туталланди. Шундай қилиб, ўн саккиз яшар Виктория ушбу саройда истиқомат қилган биринчи қиролича дир. Айни пайтда Букингем саройида Буюк Британия қироличаси Элизабет II яшайди.

Президент Ислом Каримов қиролича Элизабет II зоти олиялари билан учрашиб, икки мамлакат халқларининг ўзаро маънавий-маданий алоқалари ҳақида суҳбатлашди.

Шуни ҳам эслатиб ўтиш лозимки, Ўзбекистон халқ рассоми Баҳодир Жалолов қиролича Елизабет II зоти олияларининг улкан портретини кўпдан буён ишлаб юрарди. Қарангки, сурат мароmига етиб, уни ҳам Буюк Британияга олиб кетишга тўғри келди. Ва рассомнинг ўзи қиролича портретини Ўзбекистон делегацияси номидан музейга рамзий совға сифатида топширди.

Даунинг Стрит 10. 1735 йилдан буён Британия Бош вазирининг расмий қароргоҳи ва хизмат жойи ҳисобланади. Бу уй сэр Жорж Даунинг томонидан қурилган хусусий уйлар ичида Даунинг Стритдаги сақланиб қолган учта уйдан биттасидир.

Британиянинг кўпчилик Бош вазирлари Роберт Уолпоулдан бошлаб бу уйдан хусусий ва расмий қароргоҳ сифатида фойдаланишган.

Даунинг Стрит 10 нинг 250 йиллиги 1985 йил 4 декабрда нишонланган. Ўшанда байрам зиёфатига Бош вазир томонидан қиролича шунингдек, ўша даврда ҳаёт бўлган барча Британия Бош вазирлари таклиф қилинганди.

Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган қироллигига расмий-амалий сафарнинг асосий воқеаларидан бири куннинг ўртасида ана шу Даунинг Стрит 10 даги қароргоҳда рўй берди. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовни Буюк Британия Бош вазири Жон Мейжор жаноблари ва бошқа давлат арбоблари кутиб олди. Олий мартабали меҳмон шарафига давлат мадҳиялари янгради. Қуролли Кучлар вакиллари фахрий қоровул бўлиб турдилар. Президент саф олдидан ўтди. Сўнгра Ислом Каримов ва Жон Мейжор қароргоҳнинг иккинчи қаватида музокараларга киришдилар. Музокаралар самарали якунланди. Ўзаро иқтисодий ҳамкорлик, сармояларни рағбатлантириш ва ҳимоялаш, ҳаво йўлларини очиш ва бир давлат фуқароларининг иккинчи давлат ҳудудида эркин юриши ҳақидаги шартнома, битим ҳамда меморандум имзоланди. Амалга оширилган ишлар кенг доирада юқори баҳоланди. Бу ҳақда Буюк Британия кундалик матбуотда бир қанча мақолалар ёритилиши фикримизга далилдир.

Куннинг иккинчи ярми Президент Ислом Каримовнинг Британия саноати конфедерациясида Буюк Британия ишбилармонлари вакиллари билан учрашувидан бошланди.

Британия саноати конфедерацияси 250 мингдан зиёд компаниядан иборат бўлиб, улар мамлакатда ишга яроқли аҳолининг ярмидан кўпини иш билан таъминлайди. Конфедерацияга Буюк Британиядаги юзлаб йирик компанияларнинг деярли ҳаммаси аъзодирлар.

Конфедерация — партиядан ҳоли мустақил сиёсий ташкилот бўлиб, у фақат саноат ва тижорат компаниялари ва таркибига саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, улгуржи ва чакана савдоси, тоғ-кон ишлаб чиқариши, молиявий соҳа ва суғурталарни ўзига олган бизнеснинг барча секторларидан иборатдир. Британия саноат конфедерацияси, шунингдек, 150 савдо ассоциацияси ва уларнинг муассис компанияларини ҳам намоён этади. Британия бизнесининг бош таъминотчиси бўлган бу ташкилотнинг асосий мақсади ҳукумат ва жамоатчилик нинг ижтимоий ишлаб чиқариш муҳимлигини, шунингдек, ишбилармонлар ҳамжамиятининг эҳтиёжлари, ғоялари ва муаммоларини тушунишини таъминлашдир.

Президент Каримов йиғинда нутқ сўзлади. «Лонро» компанияси гуруҳининг ташкилотчи-генерал бошқарувчиси Д. Бокнинг жавоб нутқидан сўнг эса Ўзбекистон Геология давлат қўмитаси ва Навоий кон-металлургия комбинати «Лонро» ва Халқаро молия корпорациялари билан «Даугизтау» ва «Омонтайтау» олтин конларини ўзлаштириш бўйича «Омонтайтау — Гелдфилз» қўшма корхонаси тузиш ҳақидаги битим имзоланди. Мазкур масканлар ўз таркибида қайта ишлаш ва табиатни муҳофаза қилиш тадбирлари юзасидан махсус усулни талаб этувчи олтингугурт ҳамда бошқа моддаларга бой. «Лонро» ўзи эга бўлган олтин қазишнинг дунёда пешқадам ҳисобланган биоксид технологиясини жорий этишни таклиф қилди. Қурилишнинг дастлабки капитал харажати 109 миллион долларни ташкил этиб, унинг 30 миллионини «Лонро» компанияси, 70 миллионини эса Халқаро молия корпорацияси қарз шаклида ажратадиган бўлди. Ўзбекистон томонининг ҳиссаси геологик қидириш ишлари ва қўшма корхонани ишга тушириш харажатларини ташкил этади. Йирик миқёсли технологик тадқиқотлар ўтказиш ва техникавий-иқтисодий жараёнларни расмийлаштириш учун 15 ой, қарзларни расмийлаштиришга уч ой, корхона қурилишига 12 ой кетиши мўлжалланди.

Битим бўйича дастлабки маҳсулот 1996 йилнинг биринчи ярмида олиниши керак. Икки қўшма корхона лойиҳа қувватига эришганда йилига 125—150 миллион доллар ҳажмида маҳсулот тайёрлайди.

Президент Ислом Каримов учрашув сўнггида матбуот конференцияси ўтказди. Унда Буюк Британия ва бошқа чет эл журналистлари қатнашди. Юртбошимиз уларни қизиқтирган барча саволларга муфассал жавоб берди. Ўзбекистонни журналистларга танитишда бу ерда ҳам асло эринмади. Биладики, уларнинг доимо қулоғи динг, тили узун...

Шу куни кечқурун Буюк Британия савдо ва саноат вазири жаноб М. Хезлтайн рафиқаси билан Қироллик ҳукумати номидан қабул ўтказди.

Сафар чоғининг сўнгги, 25 ноябрь куни эрталаб самолётда Манчестер халқаро аэропортига учиб борилди. Мартабали меҳмон эҳтиром билан кутиб олинди. Сўнг Президент ва делегация аъзолари «Джи Пи Ти» компаниясига ташриф буюрди. Президент Ислом Каримов компания директори Т. Коубб билан учрашди. Ташриф давомида «Джи Пи Ти» фаолияти тақдимоти бўлиб ўтди. Конструкторлик бюроси ва телефон станциялари жамламасини йиғиш цехи билан танишилди

«Джи Пи Ти» —90 йилдан зиёд давр мобайнида электр алоқаларини ривожлантиришда олдинда келаётган Британия компаниясидир. Компания телефон аппаратларидан тортиб, марказий алоқа ва узатиш асбоб-ускуналаригача ишлаб чиқаради.

Шуни алоҳида таъкидламоқ жоизки, Буюк Британияда телефон алоқалари олий даражада йўлга қўйилган. Айтайлик сиз енгил автомобиль ёки юк машинасида кетаяпсиз, хоҳласангиз дунёнинг ҳар қандай нуқтаси билан бир зумда боғланишингиз мумкин! Фақат ўша нуқтада телефонлар ишлаб турса, дасталар узиб олиб кетилмаган бўлса...

Хуллас, сафар чоғидаги сўнгги шаҳар Ливерпулдамиз. Президент Ислом Каримовни Ливерпуль мэри Майкл Блэк ва бошқалар кутиб олди. Муҳтарам юртбошимиз Ливерпуль пахта ассоциациясига шошилди...

Ливерпуль шаҳри мэри Майкл Блэк билан мулоқот.

Ливерпуль пахта ассоциацияси — жаҳонда тан олинган нотижорат, носавдо ташкилот бўлиб, у фақат пахта хом ашёси ва толаси муаммолари билан шуғулланади. Ассоциация томонидан ишлаб чиқилган савдо қоидалари исталган икки мамлакат ўртасида пахтани олди-сотди қилишда қўлланилиши мумкин.

Ливерпуль пахта ассоциациясининг арбитражлик қоидалари пахта сотувчи ва сотиб олувчи аксарият мамлакат қонунчилигига киритилиши мумкин. Ассоциация томонидан рўйхатга олинган фирмалар билан доимий алоқа қилиш ва маслаҳатлашув ёрдамида ассоциация адолатли ва умум эътирофини қозонган савдо тажрибасини сақлаб туришга интилади. Пахта савдосига дахлдор бўлган барча турдаги компаниялардан 58 мамлакатдаги 400 та компания Ливерпуль пахта ассоциациясида рўйхатдан ўтказилган.

Ассоциация фаолияти устидан умумий назорат унинг аъзолари сайлаган Директорлар Кенгаши томонидан амалга оширилади. Директорлар Кенгашига Президент, Вице-Президент, Хазиначи, Экс-президент, директорлар киради.

Ливерпуль пахта ассоциациясининг асосий вазифалари пахта олувчи ва сотувчилар учун бир хилда қўлланиладиган қоида ва маромларни ишлаб чиқиш ва сақлаб туриш, баҳсларни ҳал қилиш учун ягона арбитраж тизимини яратиш, пахта савдоси билан боғлиқ бўлган халқаро муаммоларни муҳокама қилиш учун анжуманлар ўтказиш, пахтани лаборатория тадқиқотларида таҳлил этишдан иборат.

Мўътабар меҳмон шарафига Авлиё саройида Ливерпуль пахта ассоциацияси номидан қабул маросими ўтказилди. Ислом Каримовни Ассоциация президенти жаноб Николас Строинк кутиб олди. Ҳар икки томон нутқ сўзлади. Фикр алмашилди. Иш-хизмат сафари Ислом Каримовнинг фахрий меҳмонлар дафтарига битган қуйидаги дастхати билан хотима топди:

Ҳечдан кўра кеч бўлса ҳам Ўзбекистон ҳақли равишда Ливерпуль Пахта Ассоциациясига аъзо бўлиб кирди.

И. КАРИМОВ (Имзо) 25 ноябрь 1993 йил.

Сафар давомида Лондон шаҳри мэри Лорд Поль Нюалл билан суҳбатлашиш имконияти туғилди. Иқтисод фанлари магистри унвонига эга бу одамнинг ниҳоятда дилкаш ва самимийлиги орадаги пардани кўтариб юборди.

— Биз Ўзбекистон мустақил бўлганидан кейин юртингизга қизиқишимиз ортди, — деди у. — Президентингиз ҳаммамизда юксак таассурот қолдирди. У киши иқтисодчи эканини эшитганимдан кейин янада қизиқишим ортди. Жаноб Каримов менга ўзбекларнинг миллий тўнини кийгизганида бу лутфдан бениҳоя ҳурсанд бўлдим. Ўзбекистон пойтахти — 2 миллиондан зиёд аҳоли яшайдиган Тошкент дунёнинг олди шаҳарлари қаторида туради. Эндиликда шаҳарларимиз ўртасида ўзаро алоқани кенг йўлга қўймоқчимиз.

«Тоғ тоғ билан учрашмайди, одам одам билан учрашади» деган ҳикматнинг тўғрилигига олис Европа мамлакатида яна бир бор ишондим. Альберт Энштейн номидаги халқаро тинчлик мукофоти лауреати, жаҳон маданияти ва санъати ассоциацияси президенти, шоир Усмон Туркой Буюк Британия фуқароси бўлиб, Лондонда яшашини билардим. Буни қарангки, у киши Ўзбекистон давлат делегацияси ташрифи ҳақида хабар топиб биз турган жойга етиб келибди. Усмон Туркой билан икки йил муқаддам Туркия заминида танишган эдик. Қадрдонимиз билан гурунгимиз қизиб кетди. Ҳамсуҳбатимиз ўзбеклар бугун инглизлар билан тенгма-тенг музокара юритаётганидан бениҳоя ҳурсандлигини қайта-қайта такрорларди.

— Президентингиз жаҳон ишбилармонларининг эътиборини Ўзбекистонга қаратиб жуда тўғри қилаяпти, — деди у тўлқинланиб. — Чунки бу асрда ҳар қандай давлат, айниқса ёш давлат дунёнинг ривожланган мамлакатлари орттирган тажрибаларни ўрганиши жоиздир. Донишманд Шаҳнинг нодир қўлёзмалари Буюк Британия музейлари ва кутубхоналарида сақланишини яхши биламан. Ўтмиши буюк халқнинг келажаги буюк бўлишига ишончим комил. Ахир халқларимизда «Оққан дарё оқмай қолмас» деган гап бор-ку!

Давлат делегацияси ташрифи жаҳон оммавий ахборот воситалари вакиллари томонидан зўр эътибор билан кузатилди. «Останкино» телевидениесининг Лондондаги мухбири Александр Маликовнинг илтимосига кўра Президентимиз интервью берди.

— Ўзбекистон мустақиллигининг илк давридаёқ қатъий интизом йўлини танлади. Буни ҳар ким турлича баҳолайди. Лекин халқимиз осойишталиги учун барча тадбирларни кўряпмиз. Сафар натижаларига келсак, у жуда самарали ўтди. Имзолаган ҳужжатларимиз мустаҳкам заминга эга. Англиялик ишбилармонлар гуруҳи Тошкентга келиб, ҳамкорлик масалаларини жойнинг ўзида ҳал қилишади. Ўйлайманки, бизни ўрганиш муддати тугади. Биз танлаган йўлни жаҳон афкор оммалари эътироф этишмоқда. Буюк Британия сафари ҳам бунинг исботидир.

Ҳа, Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган Қироллигига Ўзбекистон расмий давлат делегациясининг сафари ниҳоясига етди. Президентимизнинг Ливерпуль пахта ассоциациясида Ўзбекистонда соғлом авлод учун амалга оширилаётган ишлар ҳақида айтган гаплари дилимда муҳрланиб қолди. «Ўзбеклар болажон халқ. Ўйлайманки, инглизлар ҳам болаларни яхши кўришади. Демак, ана шу болаларимиз учун, келажагимиз учун қўлни қўлга, дилни дилга бериб ишлашимиз керак. Бугунни унутмаган ҳолда келажакни ўз қўлларимиз билан яратишимиз керак. Юракларимиз билан яратишимиз керак!»

Ҳикоямиз бошида инглизларнинг адабий қаҳрамони Рабинзо Крузо ва унинг инсоний куч-қудрати, бекиёс иродаси, сабот-матонати ҳақида эслаган эдик. Бунёдкор башариятнинг бир қисми бўлмиш ўзбек халқи ўз келажагини яратиш йўлида чинакам мўъжизалар яратишига асло шубҳа йўқ.

Азим СУЮН.

Тошкент—Лондон — Манчестер — Ливерпуль—Тошкент.

Ислом Каримов Буюк Британия Саноат конфедерациясида Англия ишбилармонлар доираси вакиллари билан учрашув пайтида.

Анвар ИЛЁСОВ олган суратлар.

8 ДЕКАБРЬ— ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

АСОСИЙ ҚОНУНИМИЗ ВА МАҲАЛЛИЙ ДАВЛАТ ҲОКИМИЯТИ

ИНСОН тўғрисидаги ғамхўрликнинг яққол тимсоли бўлган Янги Конституция тўғрисида сўз юритар эканмиз аввало, у бутунлай янгитдан бунёд этилаётган мустақил демократик давлатни ривожлантириш ва мустаҳкамлашга, халқ иродасини ифода этган ҳолда унинг манфаатларига хизмат қилади. Шу сабабли давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида масъулдирлар.

Конституциянинг ҳар бир боби ва моддаси давлат ва ижро бошқарув органлари инсон ва жамият учун хизмат қилишини алоҳида қайд этади. Бунинг маъноси Конституция — давлатнинг асосий Қонуни ҳисобланиб, жамиятни ва фуқароларнинг давлатнинг бошқарув органларининг фаолиятида бевосита иштирокини таъминлаш учун дастур ҳисобланади. Бинобарин, Конституция ва унда белгиланган қоидалар — Ўзбекистон Республикасида демократия ва умуминсоний принципларга асосланади, уларга кўра инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қимати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари қадрият ҳисобланади.

Конституцияда белгилаб қўйилган кўп қиррали ва аниқ бажарилиши шарт бўлган вазифаларни амалга ошириш давлатнинг ижро ва бошқарув органларига юклатилган. Шуни ҳисобга олиб, Олий Кенгаш энг зарурий қонунлар қабул қилиб, уларнинг бажарилишини таъминлаш устидан назоратни кучайтирмоқда.

Мисол тариқасида 1993 йил 2 сентябрда қабул қилинган «Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида» ва «Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқарув органлари тўғрисида»ги Қонунларни олиш мумкин.

Булар демократик ҳуқуқий давлатни барпо этишда янги босқич ҳисобланади. Зеро, Ўзбекистон Республикаси Конституциясида ўз ифодасини топган давлат ва унинг барча ҳокимият ва ўзини-ўзи бошқариш органларини ташкил этиш ва уларнинг амалий фаолиятлари инсонпарварлик, демократик принципларга асосланган бўлиши лозим.

Биз қуйида Ўзбекистон Республикасининг янги Конституциясининг XXI бобида ўз ифодасини топган «Маҳаллий давлат ҳокимияти асослари» тўғрисида қисқача сўз юритмоқчимиз.

Қонун 7 боб ва 29 моддадан иборат бўлиб, унда маҳаллий давлат ҳокимияти Конституциявий ҳуқуқий мақомининг асосий мазмуни, фаолиятининг иқтисодий асоси, молиявий асоси, маҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик органларининг тузилиши ва улар фаолиятининг ташкилий асослари, маҳаллий ижроия ҳокимият органлари, халқ депутатлари Кенгашлари ва ҳокимларнинг ваколатлари, халқ депутатлари Кенгаши ва ҳокимнинг фаолиятига қонунийликнинг кафолати кўрсатилган.

Бинобарин, мазкур Қонун ўз ҳуқуқий мазмунига кўра янги Конституцияга мувофиқ равишда қабул қилинган.

Бу Қонунда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ваколатлари ва турли масалаларни узил-кесил ҳал этишдаги ҳуқуқлари кенгайтирилган ҳамда масъулиятлари оширилган.

Маҳаллий ҳокимият ва ижроия ҳокимияти вилоятлар, туманлар ва шаҳарларда (туманларда) бўйсунадиган шаҳарлардан, шунингдек шаҳарлар таркибига кирувчи туманлардан ташқари халқ депутатлари Кенгашлари давлат ҳокимиятининг вакиллик органларидир.

Вилоят, туман, шаҳар ҳокими вилоят, туман ва шаҳарнинг олий мансабдор шахси бўлиб, айни вақтда тегишли ҳududдаги вакиллик ва ижроия ҳокимиятини бошқаради. Вилоят ҳокими, Тошкент шаҳар ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва тегишли халқ депутатлари Кенгаши олдида ҳисобдордирлар.

Туман, шаҳар ҳокими юқори турувчи ҳоким ва тегишли халқ депутатлари Кенгаши олдида ҳисобдордир.

Халқ депутатлари Кенгаши ва ҳоким вилоят, туман ва шаҳар учун умумий бўлган ижтимоий-иқтисодий ривожланиш вазифалари амалга оширилишини, жойларда қонунлар, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамаси қабул қилган ҳужжатлар, юқори турувчи халқ депутатлари Кенгашлари ва ҳокимлар қарорларининг ижросини, Ўзбекистон Республикаси давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари билан фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари ўртасидаги алоқаларни, аҳолини вилоят, туман ва шаҳарни бошқаришга жалб этишни таъминлайди.

Халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгаши, вилоят, туман, шаҳар ҳокими ўзлари идора қилаётган ҳудуддаги мулкчиликнинг турли шаклига асосланган корхоналар учун Ўзбекистон Республикасининг қонунларида назарда тутилмаган, тадбиркорлик ва хўжалик фаолиятини эркин юритишга тўсқинлик қиладиган чекловларни жорий этишга ҳақли эмаслар.

Ўзбекистон Конституциясининг 105-моддасига биноан шаҳарча, қишлоқ ва овул Кенгашлари давлат ҳокимиятининг вакиллик органлари тизимидан чиқарилиб, маҳаллий ўзини-ўзи бошқариш тизимига киритилган.

Конституциямизнинг ушбу моддасида эса шундай дейилган: «Шаҳарча, қишлоқ ва овулларда, шунингдек улар таркибидаги маҳаллаларда ҳамда шаҳардаги маҳаллаларда фуқароларнинг йиғинлари ўзини-ўзи бошқариш органлари бўлиб, улар икки ярим йил муддатга раисни (оқсоқолни) ва унинг маслаҳатчиларини сайлайди. «Конституцияга мувофиқ маҳаллий ўзини-ўзи бошқариш органларини сайлаш тартиби, фаолиятини ташкил этиш ҳамда ваколат доираси махсус қонун билан белгиланиши лозим эди.

Ушбу қоидага асосан 1993 йил 2 сентябрда Ўзбекистон Олий Кенгаши «Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари тўғрисида» Қонун қабул қилди.

Қонунга мувофиқ маҳалла аҳолининг истиқомат жойларида ўз-ўзини бошқариш тизимидаги бош бўғиндир. Уларнинг фаолияти маҳаллада истиқомат қилувчи фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини амалга оширишга, ижтимоий ва иқтисодий ривожлантиришга, атроф-муҳитни муҳофаза қилишга, зарур давлат ва жамоат ишларини амалга оширишда ошкоралик ва мустақилликни таъминлашга қаратилгандир.

Аввало шуни қайд этишимиз лозимки, кўп асрлик тарихга эга бўлган маҳаллалар биринчи маротаба республикамиз Конституциясига мувофиқ ўз ҳуқуқий мақомига эга бўлиб, маҳаллий давлат ҳокимияти бобида ўзига хос ўрин олиши катта сиёсий ва амалий аҳамият касб этади. Маҳаллалар келгусида ҳозиргидан ҳам юксак ҳуқуқий мавқели, омманинг ўзини-ўзи бошқарув органига айланади.

Бинобарин, маҳаллалар ҳам қишлоқ, шаҳарча, овуллар каби ўзини-ўзи бошқариш органлари бўлиб, эндиликда мустақил демократик ҳуқуқий давлатнинг асосий пойдевори ва таянчи сифатида келгусида маҳаллий давлат ҳокимияти бажараётган кўпгина вазифаларни ўз зиммаларига олишлари мумкин.

Шундай қилиб, маҳаллий давлат вакиллик ва ўзини-ўзи бошқариш органларининг демократизми аввало уларнинг халққа хизмат қилишида, халқнинг иродасини ифодалашида намоён бўлади. Айни пайтда бу органларнинг ва улардаги мансабдор шахсларнинг жамият ва фуқаролар олдида масъуллиги ҳам демократик характерга эга.

Республика Конституциясида ва бошқа қонунларда ўз ифодасини топган маҳаллий давлат ҳокимияти ва ўзини-ўзи бошқарув органларининг ташкил этилиши ва уларнинг амалий фаолияти инсонпарварлик, ижтимоий адолат, демократия принципларига асосланади. Бу принциплар бундан кейин ҳам ривожланиб, такомиллашиб ва ҳаётга чуқурроқ сингиб бораверади. Чунки давлат ҳаётининг, шу жумладан унинг маҳаллий вакиллик ва ижроия органларининг демократизми ҳам сиёсий маданиятнинг ажралмас ва муҳим қисмидир.

Тўғрисини айтганда, янги Қонун Конституциявий вакиллик ва ҳокимлик ваколатларининг жорий этилиши давлат ва жамият ишларини бошқаришда ўтмишдаги масъулсизлик, интизомсизлик ва сарсонгарчиликларга бутунлай барҳам бериш, қонун-қоидаларнинг аниқ бажарилишини таъминлашда, фуқароларни ижтимоий ҳимоя қилишда ҳал қилувчи омилдир. Орадан нисбатан қисқа вақт ўтган бўлсада мустақиллик, давлатни янги Конституция асосида бошқариш ўзининг ижобий натижаларини бермоқда.

Кабир КОМИЛОВ,
Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби.

Раъно Отабоева чинни заводида 18 йилдан бери меҳнат қилади. Раънохон маҳсулотларнинг ҳамиша сифатли бўлишига ўз ҳиссасини қўшмоқда.
СУРАТДА: Раъно Отабоева.

Андрей Пишненко сурати.

КЕЙИНГИ йилларда Республикамизда маиший хизматни ривожлантириш, буюртмаларни бажариш сифатини ошириш, хизматлар кўрсатиш соҳасини кенгайтириш борасида бир қатор муайян тадбирлар амалга оширилди. Бу борада Ўзбекистон ва Беларусь маиший хизмат кўрсатиш соҳаси ходимлари ўзаро мустаҳкам амалий алоқа ҳам ўрнатганлар.

** Маиший хизматдан мамнунмисиз?*

МУСТАҲКАМ АЛОҚА

— Шерикларнинг шартномавий мажбуриятлари бўйича хўжалик алоқаларини мустаҳкамламай туриб маиший хизмат ривожини тасаввур қилиб бўлмайди. Бозорни аҳоли талаб-эҳтиёжларига мос келадиган моллар билан тўлдириш бу алоқаларнинг қанчалик мустаҳкамлигига, мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигига боғлиқ. Кўп нарсани беларуслик шериклардан ўрганганимиз сир эмас. Беларусда маиший хизмат борасида эришилган ютуқлар даражаси бизнинг Ўзбекистон маиший хизматидан анча афзалроқ. Шунинг учун ҳам биз алоқаларни янада мустаҳкамлайвер а м и з, — дейди «Ўзмаишийхизматуюшма» раисининг биринчи ўринбосари Б. Эргашев.

Маълумки, Олий Кенгаш сессиясида маиший хизматни жадал ривожлантириш, бевосита хўжалик алоқаларини ҳар томонлама юксалтириш, моллар, капиталлар, меҳнат, алоқалар бозорини шакллантиришга доир тадбирларни амалга ошириш, бозор инфраструктурасини вужудга келтириш зарурлиги таъкидланганди. Тикувчилик, трикотаж, пойабзал саноатини ривожлантириш учун янги ишлаб чиқариш қувватларининг кенг шохобчаларини вужудга келтиришга ҳам эътибор қаратилди. Қўшма корхоналар ташкил қилиш бозор иқтисодиётининг энг керакли воситаларидан биридир. «Ўзмаишийхизматуюшма» ходимларининг фикрича, бу йўл республикамизга хом ашё, материаллар, технологияни, халқ истеъмоли молларини жалб қилиш имконини беради. Бундай қадам қўйиш зарурати замон тақозоси, шунингдек, мол ҳамда хизмат ҳажмлари ва номенклатурасининг кенгайиши, республика аҳолисининг талаб-эҳтиёжларини тўлароқ қондириш зарурати туфайли юзага келди. Шунинг учун бир-биримизнинг олдимизга қўйилган биринчи вазифа — энг янги техника ва технология билан жиҳозланган қўшма корхона ташкил қилиб, кўплаб талаб қилинадиган молларни ишлаб чиқариш миқдорини кўпайтириш, унинг рақобат бардошлигини таъминлашдир. Яқингинада республикамизга беларуслик меҳмонлар ташриф буюришган эди. Бўлиб ўтган учрашувларда шериклар ўз эҳтиёжларини шакллантириш ва маиший хизматга бўлган талабларни ўрганиш масалаларини муҳокама қилдилар. Тошкент, Самарқанд, Бухоро маиший хизмат корхоналарида бўлдилар. Чирчиқ, Янгийўл шаҳарлари, Тошкент вилоятининг Зангиота тумани маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг иш тажрибасини ўргандилар. Ўзбекистон — Туркия қўшма корхоналари — «ШУҲРАТ» қўшма корхонаси ва «САРВАР» кичик корхонасининг иши билан танишдилар, тажриба алмашдилар, ўз муаммоларини ўртоқлашдилар ҳамда уларни биргаликда ҳал этиш йўлларини излаб топишларини таъкидладилар. Музокаралар давомида пойабзал, тикувчилик, трикотаж буюмлар учун фирма дўконлар очиш масалаларини муҳокама қилдилар.

Учрашув якунларига кўра, «Ўзмаишийхизматуюшма» ва «Белмаишийхизматуюшма»лари ўртасида ўзаро хом ашё етказиб бериш тўғрисида шартнома имзоланди, қўшма корхоналар ташкил қилиш борасида дастлабки қадамлар қўйилди.

Дастурни бажариш янгиланиш жараёнига, Ўзбекистон билан Беларусь ўртасида бошланган ўзаро амалий алоқаларнинг тубдан ўзгаришига ёрдам беришига ишончимиз комил.

Бундай муносабатлар фойдадан ҳоли эмас. Ўзаро тажриба алмашиш меҳнаткашларга кўрсатиладиган маиший хизматнинг тобора яхшиланишига имкон беради.

Инобат КОМИЛОВА.

ҚИШЛИ-қировли кунларни толиқмай-зориқмай, ўтказаман, деган киши унга олдиндан ҳозирлик кўради. Сабзавот жамғаради, омборхонани кўмирга тўлғазади. Чунки кўмир хариди ҳам (албатта хонадонига ҳали табиий газ кириб улгурмаган) ҳамшаҳарларимиз учун ҳар йили муҳим муаммо ҳисобланади. Шунинг учун бу ишга эртароқ киришилмаса, кейин овораю сарсонгарчиликларга дуч келиш мумкин. Мана шунинг учун бўлса керак, ҳар йили мана шунақа даврда кўмир омборхоналари остонасида турна қатор мижозларни учратасиз.

Хўш, бу йилги мавсумга Тошкент шаҳар ўрмон хўжалиги маҳсулотлари, қурилиш моллари ва кўмир билан савдо қилиш ташкилоти қандай тайёргарлик кўрди? Унинг омборхоналарида ҳамшаҳарларимиз учун етарли кўмир жамғарилганми? Аҳоли учун қандай қулайликлар яратилди? Мана шу саволларга жавоб топиш мақсадида ташкилот бошлиғи Носир Умаров билан суҳбатда бўлдик.

** Қиш—синов даври*

КЎМИР ТАЪМИНОТИ ҚАНДАЙ?

— Ҳар йили мижозлар кўмир харид қилиш учун омборхоналарга бир неча бор келиб кетишга мажбур бўлишарди, — дейди у саволимизга жавоб қайтара туриб. — Чунки иш тартиби шунақа жорий этилганди. Мижоз биринчи галда рўйхатга олинарди. Унинг буюртмаси 40—45 кунда (шундай муддат белгиланганди) бажариларди. Баъзан ундан ошиб кетадиган кунлар ҳам бўлган. Сабаби, маҳсулотнинг келиши ёки танқислиги шуни тақозо этарди. Бу йил эса бундай усулдан воз кечдик. Харидор омборхонага бир марта келгандаёқ ўз буюртмасини олиб кета олади. Очиғи бу усул биз учун ҳам, мижозлар учун ҳам ҳар томонлама қулай бўлди. Фақат омборхонада маҳсулот бўлса бўлгани.

— Бордию кўмир бир неча кунлаб кечикиб келса-чи?

— Буниси ҳар икки томон — яъни биз учун ҳам, таъминотчи учун ҳам зиён. Чунки томонларнинг манфаатдорлиги ишни узлуксиз ташкил этишни тақозо этади. Шу мақсадда маҳсулот (баъзан бўладиган бир-икки кунлик узилишларни ҳисобга олмаган ҳолда) вақтида келиб турибди. Албатта, бу масаланинг бир томони. Яна бир жиҳати шундаки, бизда кўмирни олдиндан ғамлаб қўйиш ярамайди. Чунки у узоқ туриб қолса, сифати ва иситиш қувватини анча йўқотади. Қолаверса, ёз ойларида мижозлар жуда камайиб кетади. Харидор йўқлигидан кўмир офтобда қовжираб ётади. Куз ва қиш фасллари бошланиши билан омборхоналаримиз гавжумлашиб қолади. Тақсимотни мана шунга қараб белгилаймиз.

Ташкилотнинг йиллик кўмир олиш миқдори 140 минг тоннани ташкил этади. Илгари бу кўмир Ангрендан ташқари Қарағанда ва Кемерово шаҳарларидан ҳам келтириларди. Бозор иқтисодиёти туфайли йўл харажатларининг ўта ошиб кетиши, таъминотчиларнинг беш қўлларини оғзига тиқиши четдан келтирадиган кўмирдан воз кечишни талаб этди. Энди шунча маҳсулотни биргина Ангреннинг ўзи етказиб бермоқда. Дастлаб таъминотда бир мунча узилишлар ҳам бўлди. Ҳозир эса ҳаммаси изга тушиб кетди.

Ушбу ташкилотнинг шаҳар аҳолисини кўмир билан таъминловчи уч омборхонаси бор. Улардан бири Чуқурсойда, иккинчиси Рисовийда, учинчиси Сергели туманида жойлашган.

Сафаримизни Чуқурсойдаги 2-омборхонадан бошладик. Иш куни бўлишига қарамай, негадир кўмир олувчилар сони саноқли эди. Одатдагидек, ур-тўполон ҳам йўқ. Сабабини сўрасак, мудир Нодир Ёқуббоев: «Кўмиримиз бамайли. Уч кундан бери узлуксиз сотиб турибмиз» деди.

Омборхона шаҳарнинг уч туманини кўмир билан таъминлайди. Уларга Юнусобод, Собир Раҳимов, Шайхонтоҳур туманлари киради. Омборхонага бир йилда 82 минг тонна маҳсулот келиб тушади. Яъни шунча кўмир учала туман аҳолиси таъминоти учун етарли эканлиги олдиндан ҳисоб-китоб қилиб чиқилган. Ҳозиргача бу маҳсулотнинг 80 фоиздан кўпроғи келтириб мижозларга сотилди. Шундай бўлсада, негадир биз уч жой балки бунга гувоҳ бўлганимиздами мижозлар сони камдек кўринди.

— Савдодаги кўмир нархининг ўта ошиб кетганлиги ҳам бунга ўз таъсирини кўрсатмай қолмади, — дейди бизга мудир. — Ахир ўйлаб кўринг, тоннаси арзимас пул турадиган (ҳозир ўша сўмни тилга олишга ҳам уяласан) маҳсулот бир-икки бор сакраб, 5 минг сўмдан ошиб турса, яна бунга ортиб бериш ва йўл транспорт хизмати қўшилса бир тонна кўмирнинг уйга бориб тушиши 10 минг сўмга етиб қолади. Албатта, шундай бўлгач, мижозлар сони ўз-ўзидан камайиши ҳам табиий. Олдинлари бирор киши тўй қилса, 100 килограмм сарф этадиган кўмири учун ҳам омборхонага келиб бир-икки тонна кўмир олиб кетарди. Ҳозир бунақалар ўйлашиб бу ерга келадиган бўлиб қолишди.

Омборхонанинг ўзига хос муаммолари ҳам йўқ эмас. У биринчи навбатда мавжуд техник ускуналарнинг эскилиги ва етишмовчилигида кўринади. Масалан, бу ерда ҳаммаси бўлиб ортиб туширадиган учта мослама бор. Лекин уларнинг уччалови ҳам алмисоқдан қолган, эски. Бунинг устига уларга қуйиш учун ёнилғи етишмайди.

— Нима қилайлик, бор имкониятни ишга соляпмиз, — дейди мудир Н. Ёқуббоев. — Энг муҳими мижозларни куттириб қўймаяпмиз.

1-омборхонада бўлганимизда ҳам мижозлар кам эди.

— Нега, кўмир йўқми? — сўраймиз мудир Зокир Омонбоевдан.

— Маҳсулотимиз бор. Кечагина икки вагон кўмир олганмиз, — дейди у гапимизга изоҳ бериб.

— Кўмир ҳар куни келиб турибдими?

— Режа бўйича кунига уч вагондан маҳсулот олишимиз керак. Баъзан ҳар куни, баъзида эса кунора ҳатто икки-уч кунда ҳам кўмир бир марта келадиган кунлар ҳам бўлади. Лекин мижозлар учун маҳсулот етарли бўляпти. Агар аҳён-аҳёнда бўладиган узилишни айтмаса ҳеч ким омборхонадан кўмирсиз уйига қайтмаяпти.

Шу куни кўмир олишга келган харидорларнинг баъзилари билан суҳбатлашдик.

— Опажон, ўзингизни таништирсангиз.

— Гулсанам Каримова бўламан. Бектемир туманида яшайман.

— Омборхона хизматидан мамнунмисиз?

— Албатта. Бир келишда ишимиз битиб турса хурсанд бўлмаймизми, ҳали бунақаси бўлмаган.

— Отахон, сиз-чи?

— Тошкент тўқимачилик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасида 30 йил ишлаб нафақага чиққанман. Ҳар йили шу омборхонага келаман. Олдинлари икки тонна кўмир учун бир неча кунлаб қатнаган дамларим бўлган. Бу сафар келишим билан: «Марҳамат, ота, кўмирингизни олиб кетаверинг», деб туришибди барака топгурлар.

— Лекин эътирозимиз ҳам йўқ эмас омборхона ходимларига, — гапга аралашди бир чеккада турган ўрта ёшли аёл. — Кўпинча олиб борган кўмирларимиз орасида майдаси кўп бўлади.

— Нега бундай? — сўраймиз мудирдан.

— Бизга келтириладиган битта вагонда ҳаммаси бўлиб 67 тонна кўмир жойлашади. Белгиланган кўрсатма бўйича шунча маҳсулотнинг 20 фоизигина майда бўлиши мумкин. Лекин афсуски, баъзи вагонларда майда ва кукун кўмирлар меъёрдан ортиқ бўляпти. Улар умумий маҳсулотнинг 30—40, ҳатто 50 фоизини ташкил этмоқда. Мана шу сабабли, баъзи мижозларимизни ранжитиб қўяяпмиз, — дейди Зокир Омонбоев.

Сергелидаги 3-омборхонада бўлганимизда мижозларнинг ҳақли эътирозларини эшитишга тўғри келди.

— Омборхона узоқ. Бу ерга келиб-кетишнинг ўзи бўлмайди. Битта йўналишли автобус қатнайди. Устига устак унинг сўнгги бекати ҳам бу ердан 3—4 километр нарида. Қишли-қировли кунларда омборхонага пиёда келиб-кетишнинг ўзи бўладими?

Чиндан ҳам мижозлар тили билан айтганда, омборхона «қўшни қитъада» жойлашган. Агар бу ерга шаҳар автобусида келган киши роса бир кунини йўқотади. Шундай экан, наҳот автобус йўналишини омборхонагача чўзиш мумкин бўлмаса?

Машиналарга чўмичли мосламада кўмир ортаётган слесарь Нуъмон Маҳмудхўжаевга яқинлашдик.

— Ишлар қалай, — сўраймиз ундан.

— Ёмон, — дейди у. — Ҳеч шу техникадан ёлчимадик-ёлчимадик-да. Омборхонамизда учта ортиб турувчи машина бор. Лекин уларга эҳтиёт қисмлар йўқ. Агар бирор машинанинг қай бир қисми ишдан чиқиб қолса, кечгача унинг мурватларини бураганимиз бураган. Бунақада иш бўладими?

Энг муҳими бу омборхонада ҳам кўмир савдосида бемалоллик. Мижозлар ўша куннинг ўзидаёқ буюртмаларини олиб кетишяпти. Зеро, омборхонани кенгайтиш мақсадимиз ҳам шу. Уни амалга ошириш учун албатта имкон бўлса, деймиз. Қишли-қировли кунларда газ кирмаган хонадонлар бозор иқтисодиёти ҳукм сураётган шу оғир кунларда ҳеч бўлмаса, кўмир танқислигига учрамаса деймиз.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

МУРАККАБ ЖАРАЁН

ҲУҚУҚИЙ давлат қуришни асосий мақсад қилган республикамизда фуқаролар ўз бурчларини онгли равишда бажаришлари, ҳуқуқий билимлар ва ҳуқуқий умумтаълимнинг қай тарзда қўйилганлигига ва унинг таъсирчанлигига узвий боғлиқдир.

Ҳуқуқий давлат қуришда ҳуқуқий тарбия масаласи алоҳида аҳамиятга эга. Бу соҳада ҳам ўз мустақил йўлимизни белгилаб олишимиз зарур, анъаналаримизга асосланиб, қонунларга, давлатга ҳурмат билан қарашни шакллантиришимиз керак. Қанчалик пухта Қонунлар қабул қилмайлик, фуқароларнинг қонунларга нисбатан қарашлари ўзгармаса қонунлар қоғозда қолаверади.

Ҳуқуқий тарбия масаласига кейинги вақтларда эътибор сусайиб кетган эди. Республикамиз мустақиллиги шароитида бу муаммо долзарб масалалардан бири, деб қаралмоқда, чунки аҳолини ҳуқуқий тарбия қилмасдан, уларга ҳуқуқий билимларни сингдирмасдан кўзлаган мақсадга эришиб бўлмайди, чунки «ҳуқуқий давлат», «ҳуқуқий тарбия» тушунчалари бир-бирига боғлиқдир.

Ҳуқуқий давлат қуришнинг асосий йўллари Конституцияда аниқ белгилаб берилган. Жумладан, 100-модда маҳаллий давлат ҳокимият органларининг асосий ваколатларидан бири — қонунийликни, ҳуқуқий тартиботни ва фуқароларнинг хавфсизлигини таъминлашдир. Шубҳасиз, маҳаллий давлат органларининг бу ваколатларини амалда бажарилишини таъминлаш аввалом бор аҳолини ҳуқуқий тарбия қилиш ва уларга ҳуқуқий умумтаълим бериш функцияларини қанчалик уддалай олишига боғлиқ. Бунинг учун маҳаллий давлат ҳокимият органлари бу мураккаб ва узлуксиз давом этадиган вазифани бажаришлари учун муҳим тадбирлар ишлаб чиқишлари лозим.

Ҳуқуқий тарбия ва ҳуқуқий умумтаълимни узлуксиз равишда амалга оширишни таъминлаш мақсадида республикамизда минтақавий ҳуқуқий тарбия марказлари тузиш лозим. Бу марказлар ҳуқуқшунослар, иқтисодчилар ва бошқалардан таркиб топади ва хўжалик ҳисобида ривожланади.

Марказларнинг вазифаси вилоятларда, туманларда, қишлоқ ва шаҳарларда аҳолига ҳуқуқий тарбия бериш, фуқароларда ва мансабдор шахсларда янгича ҳуқуқий фикрлашни шакллантиришда давлат, жамоат бирлашмаларига ташкилий ёрдам бериш, ҳуқуқий норматив қўлланмалар беришдан иборат бўлиши керак. Шундагина қабул қилинаётган қонунларни аҳоли ўртасида тушунтириш, тарғиб қилиш ва уларнинг ижросини таъминлашга эришиш мумкин. Ҳуқуқий тарбия бу мураккаб ва узоқ давом этадиган жараён бўлганлиги учун бу соҳада давлат органларининг роли объектив равишда ортиб боради.

Исомиддин ЖЎРАЕВ,
ҳуқуқшунослик фанлари номзоди.

ЯНГИ ЎҚУВ РЕЖАСИ

МАШҒУЛОТЛАР рус забонида уюштирилаётган мактабларда ўзбек тилини ўқитишни мустаҳкам илмий ва амалий негизини ташкил этиш борасида кўп изланишлар олиб борилди. Махсус тузилган ижодий гуруҳ бу муҳим масала билан жиддий шуғулланиб, қатор услубий йўриқномаларни тайёрлашга муяссар бўлди.

Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-тадқиқот институти билан Тошкент давлат педагогика институтининг бир гуруҳ етакчи мутахассис олимлари саъй-ҳаракатлари билан ўзбек тилидан машғулотлар уюштиришнинг энг мақбул усул ва воситалари мактаб таълимига тадбиқ қилинмоқда. Шу ўринда доцентлардан Р. Йўлдошев билан М. Усмонова илмий-услубий кузатишлари яхши самара берганлигини алоҳида кўрсатиб ўтиш жоиз.

Ижодий гуруҳ аъзолари томонидан ўзбек тилидан 3—11-синфлар дарсликлари бўйича янги ўқув режаси ҳам тайёрланди. Ушбу услубий ҳужжат босма усулда кўпайтирилиб, республикамиз мактабларига юборилди.

Ижодий гуруҳ рус забон ўқувчилари билан ўзбек тилида, машғулотлар олиб боришнинг коммуникатив ўқитиш усулининг ўзига хос афзал томонларига ҳам асосий эътиборни қаратиб, таълимда сифат самарадорлигига эришишга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Озод АҲАДОВ.

Тошкент тажриба-таъмирлаш механика заводида кўп йиллардан бери меҳнат қилиб келаётган кўплаб тажрибали ишчилар бор. Улар айни вақтда қарилик гаштини ўзлари учун қадрдон бўлиб қолган дастгоҳлари ёнида ўтказишни афзал кўришмоқда. Шулардан бири В. Ротовадир (чапдаги суратда). Унинг асосий вазифаси созловчи бўлиб, мотор цехдагиларнинг чексиз ҳурматига сазовор. Шу цехнинг двигателларни йиғувчи Шавкат Маҳмудов (ўнгда) ҳам ўз касбининг устаси саналади. Шунинг учун ҳам бошқаларга намуна бўларли даражада меҳнат қилади. Бундан ташқари ёшларга ҳунар ўргатиш борасида ҳам ўз меҳнатини аямайди.

Усмон Усмонов суратлари.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎЗИНИ ЎЗИ БОШҚАРИШ ОРГАНЛАРИ (ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНИ) ҲУДУДИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши газетанинг ўтган сонларида).

«Шарқ Ҳақиқати» маҳалласи фуқароларининг йиғини
— II Чимбой кўча, 115-уй
— 4030
Чегара — Форобий кўчасидан II Чимбой кўчаси бўйлаб 1—143, 6—230-уйларигача, Аброр Ҳидоятов кўчасининг 73—109-уйларигача, Тўйчи Ҳофиз ўтар кўчасининг 1—13, 4—14-уйларигача, Эргаш Жуманбулбул ўтар кўчасининг 1—19, 2—32-уйлари ҳамда ТошДУнинг 1-уй ва ТошДТУ-2 уйларидан иборат

Эркин маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Зарқайнар кўчаси, 102-а уй.
— 1691
Чегара — Зарқайнар кўчасининг 79—101, 82—108-уйларгача, Зарқайнар кўчасининг 12—13, 16-боши берк кўчаларидан иборат

Янги Тошкент маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 4200
Чегара — Сағбон кўчаси, Шўрсув ариғидан Тошкент тумани чегарасигача бўлган қуйидаги тор ва берк кўчаларни ўз ичига олади: Парвариш, Мирзо, Мевазор 1, 2, 3, 4, 5-Ленинчи тор кўчалари, 1-боши берк Ленинчи кўчаси 1, 2, 3-тор Парвариш кўчаларидан иборат

Янги Турмуш маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Ҳаракат тор кўчаси, 13-уй
— 2220
Чегара — Форобий тор кўчасининг 137—185, 184—224-уйларигача. Форобий кўчасининг Ҳаракат тор кўчасининг 1—33, 2—14-уйлари, тор кўчанинг 1—7, 2—8-уйлари, Кўкзор ва Оқартириш ўтар кўчалари Қўштут ўтар кўчасининг 1—9, 2—6-уйларидан иборат

Янги Ҳаёт маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Уста Олим кўчаси
— 3358
Чегара — Собир Раҳимов 329—335-а уйларигача, шунингдек 1, 2, 3, 4-боши берк кўчалари ҳамда Шарафуддин Илоҳий, Сайёра Маҳмудова, М. Матчонов, Янги Ер, Беларез, Саловат, Федченко боши берк кўчаларини, магазин Мавзук кўчасининг 17-уйигача ўз ичига олади

Бўстон маҳалласи фуқароларининг йиғини
— 2/1 Қорақамиш
— 6584
Чегара — 2/1 Қорақамиш мавзесидаги 25-уйдан 47-уйгача ва 26-уйдан 48-уйларни ўз ичига олади

Дўстлик маҳалласи фуқароларининг йиғини
— 1/4 Қорақамиш
— 5983
Чегара — 1/4 Қорақамиш мавзесида жойлашган 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 29-а, 30, 30-а, 31, 32, 33, 34, 34-а ҳамда Дадабоев кўчасидаги 1, 2-уйлар. Қорасарой кўчасидаги 355—361-а-уйлар, шунингдек Чуқурсой кўчасидаги 70-уйдан иборат

Шуҳрат маҳалласи фуқароларининг йиғини
— 1-Тансиқбоев мавзеси
— 3618
Чегара — 1-Тансиқбоев мавзеси ҳудудида жойлашган 1—17, 2—18-уйлардан иборат

Аҳмад Яссавий маҳалласи фуқароларининг йиғини
— 3-Тансиқбоев мавзеси
— 5499
Чегара — 3-Тансиқбоев мавзесида жойлашган 28—36, 29—35-уйлардан иборат

Амир Темур маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Тиббиёт шаҳарчаси
— 4050
Чегара — ТошДавТо шаҳарчаси ҳудудида жойлашган 1—2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 26, 27, 28, 29-уйлардан иборат

Хислат маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Хўжаев мавзеси
— 4900
Чегара — ТошДУ — ТошПИ даҳасидаги 1—11, 2—10, 13—25, 14—26-гача уйлар, шунингдек Хўжаев даҳасидаги 1-а, б, в, 3, 5, 6, Г—30-даҳасидаги 2-а, б, в, 3, 22-а, б, в уйлардан иборат

Баҳовуддин Нақшанд маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Шифокорлар шаҳарчаси
— 2720
Чегара — Шифокорлар шаҳарчасидаги 7, 8, 9-а, б, в, 10, 11-а, б, в, 13, 1—24-коттежлардан иборат

Ёшлик маҳалласи фуқароларининг йиғини
— 2-Тансиқбоев мавзеси
— 6507
Чегара — 2-Тансиқбоев даҳасидаги 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11-уйлар, шунингдек 3—Тансиқбоев даҳасидаги 1, 23, 24, 25, 26, 27-уйлар, ҳамда 4-Тансиқбоев даҳасининг 1—6-уйларидан иборат

Шифокор маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Шифокорлар шаҳарчаси
— 3575
Чегара — Шифокорлар шаҳарчасидаги 1, 2, 3, 4-а, б, в, 5, 6, 9, 12, 14, 15, 16-а, б, в, 17-уйлар, шунингдек 20-коттежни ўз ичига олади

Тахтапул маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Себзор даҳаси
— 5410
Чегара — Себзор мавзеси Ойбек ва Нодира кўчалари оралиғидаги 35-а, б, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 46, 45, 47, 59, 44, 43, 32-уйлардан иборат

1-Себзор маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 5850
Чегара — Себзор мавзесидаги 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16-уйлардан иборат

2-Себзор маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 6350
Чегара — Себзор мавзесидаги 18, 19, 39, 31, 33, 30, 29, 28, 17, 20, 21, 22, 23, 27-уйлардан иборат

Ислом Ота маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 5158
Чегара — 1/2-Қорақамиш мавзесидаги 2-б, 2-в, 3-б, 5-в, 7, 7-в, 4-б, 10-а, 10, 9, 9-а, б, в, 8, 8-а, 11, 11-а, 12, 12-а, 13, 13-а, 18, 19-б уйлардан иборат

Навбаҳор маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 4950
Чегара — 1/1 Қорақамиш даҳасидаги 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27-ҳамда 1/2 Қорақамиш даҳасидаги 1, 1-а, 2, 2-а, 3, 3-а, 4, 4-а, 5, 5-а, 6, 6-а, 7-а, 16, 17, 20-а уйлардан иборат

Наврўз маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 5861
Чегара — 1/3 Қорақамиш даҳасидаги 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 59, 60, 61, 62, 1/4 Қорақамиш даҳасидаги 1, 2, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14-уйлардан иборат

Обод маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 4942
Чегара — 2/4 Қорақамиш даҳасидаги 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14-уйлардан иборат

Табассум маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 5277
Чегара — 2/4 Қорақамиш даҳасидаги 28, 29, 30, 38, 39, 40, 41, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 1-а, 2-а, 3-а, 4-а, 5-а, 6-а, 7-а, 8-а уйлари, шунингдек Ўрозбоев кўчасидаги 1, 2, 19-уйлардан иборат

Ғалаба маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 5170
Чегара — 2/4 Қорақамиш даҳасидаги 58-а, 59-а, 57-а, 60-а, 61-а, 62-а, 53, 54, 55, 56, 48, 49, 46, 46-а, 47, 47-а, 44, 45, 42, 45-а, 51, 52, 50- ҳамда Юнусов кўчасидаги 1, 2, 3, 4-уйлардан иборат

Олмазор маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 5117
Чегара — О. Бобожонов кўчаси 52-уй. Бобожов кўчаси 22, 24, 26, 28, 30, 34, 36, 17, 13, 13-а, 11, 4, 7, 8, 18, 16-ҳамда Калинин Мавзук кўчасидаги 1, 6, шунингдек Шимолий Олмазор кўчаси 1, 2, 3, 4, 5, 6-уйлардан иборат

«Беруний Б—1» маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 7025
Чегара — Б-1 Беруний даҳасидаги 1, 14, 66, 67, 67-а, 68, 59, 60, 5, 9, 10, 10-а, 11, 6, 13, 13-а, В-3-даҳасидаги И. Е. Ж. блоклари ҳамда Б. В. Г. блоклари 41—42-уйлар, шунингдек Матлубот кўчасидаги 1, 2-уйлардан иборат

Беруний майдони маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 3656
Чегара — Беруний майдонидаги 1, 2, 3, 369, 371-уйлар, ҳамда Форобий кўчасидаги 356-уйлардан иборат

Ғофур Қаюмов маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 4809
Чегара — 2/1 Қорақамиш даҳасидаги 1, 1-а, 63, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24-а уйлардан иборат

Исмоил Умаров маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 4130
Чегара — 2/5 Қорақамиш даҳасидаги 1, 1-а, 2, 2-а, 3, 3-а, 4, 4-а, 5, 5-а, 6, 6-а, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18-а, 1—17—2—18-а уйлардан иборат

Умид маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 2449
Чегара — 2/3 Қорақамиш даҳасидаги 1—3, 2—30-уйлардан иборат

Аҳмаджон Қори маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Олимпия даҳаси
— 3565
Чегара — Олимпия даҳасининг 1—13, 2—14-уйларидан иборат

ШАЙХОНТОҲУР ТУМАНИДАГИ ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНЛАРИНИНГ ЧЕГАРАЛАРИ

Кенжа маҳалласи фуқароларининг йиғини
Маҳалла маркази
— Марказ — 13
Аҳоли сони
— 8000
Чегара — Ҳуршид кўчасидан Усмон Юсупов кўчасигача ўнг томони, Усмон Юсупов кўчасидан Абдулла Қодирий кўчасигача, Абдулла Қодирий кўчасидан Абай кўчасигача ўнг томони, Абай кўчасидан Хуршид кўчасигача ўнг томони

Жангтоҳ маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Марказ — 15
— 3464
Чегара — Хуршид кўчасидан Абай кўчасигача ўнг томони, Абай кўчасидан Абдулла Қодирий кўчасигача ўнг томони, Абдулла Қодирий кўчасидан Ҳуршид кўчасигача ўнг томони

Баланд масжид маҳалласи фуқароларининг йиғини
—Марказ — 14
— 5768
Чегара — Ғафур Ғулом кўчасидан Абдулла Қодирий кўчасигача ўнг томони, Абдулла Қодирий кўчасидан Абай кўчасигача ўнг томони, Абай кўчасидан Навоий кўчасигача ўнг томони, Навоий кўчасидан Ғафур Ғулом кўчасигача ўнг томони

Кох-ота маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Аэроплан, 38-уй
— 1537
Чегара — Ғафур Ғулом кўчасидан Колхоз кўчасигача чап томони, Колхоз ва Аэроплан кўчалари орқали Ғафур Ғулом кўчасигача икки томони

К. Беҳзод маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Беҳзод кўча, 11-уй
— 5500
Чегара — М. Уйғур кўчасининг 377-уйидан Улуғбек кўчасигача чап томони, Улуғбек кўчасидан Улуғбек 2-тор кўчасигача чап томони, Улуғбек 2-тор кўчасидан К. Беҳзод кўчасини кесиб ўтиб Уфимский тор кўчасигача икки томони, Уфимский кўчасидан К. Беҳзод кўчасигача икки томони, К. Беҳзод кўчасидан М. Уйғур кўчасигача икки томони

Самарқанд дарвоза маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Термиз тор кўчаси, 2-уй
— 5150
Чегара — Самарқанд дарвоза кўчасининг 147-уйидан Чалчиқ ариғи ва Бешлола кўчасининг 31—56-уйлари орқали Термиз кўчаси билан Бўзсувгача, Бўзсувдан Зах ариғигача чап томони, Зах ариғидан Самарқанд дарвоза кўчасигача чап томони, Самарқанд дарвоза кўчасидан 1-Қизил тамға кўчасигача чап томони, 1-Қизил тамға кўчасидан 2-Қизил тамға кўчасигача икки томони, 2-Қизил тамға кўчаси ва Янгиобод кўчаси ҳамда Катта боғ кўчаси орқали 1-Кубир ариқ кўчасигача, 1-Кубир ариқ кўчасидан Чалчиқ ариғигача

Чорсу маҳалласи фуқароларининг йиғини
— 11-уй чойхонаси
— 5200
Чегара — «Чорсу» меҳмонхонасидан Самарқанд дарвоза кўчаси орқали Асадилла Хўжаев кўчасигача ўнг томони, Асадилла Хўжаев кўчасидан Бўзсувгача ўнг томони, Бўзсувдан «Чорсу» меҳмонхонасигача ўнг томони

Бўстон маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Ал-Хоразмий, 14-уй
— 1300
Чегара — Беруний кўчасидан Ҳувайдо 1-тор кўчасигача ўнг томони, Ҳувайдо 1-тор кўчасидан Эшон Бобохон кўчасигача ўнг томони, Эшон Бобохон кўчасидан Восиқ Малик кўчасигача икки томони, Восиқ Малик кўчасидан Ҳувайдо 1-тор кўчасигача икки томони, Ҳувайдо 1-тор кўчасидан Форобий кўчасигача икки томони, Форобий кўчасидан Беруний кўчасигача ўнг томони, Беруний кўчасидан Ҳувайдо кўчасигача ўнг томони

Баҳор маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Тиллашайхова (Звеновой) кўчаси, 12-уй
— 3000
Чегара — Абдулла Қодирий кўчасидан Усмон Юсупов кўчасигача ўнг томони, Усмон Юсупов кўчасидан Баҳор кўчасигача ўнг томони, Баҳор кўчасидан Писатель кўчасигача икки томони, Писатель ва Бутлерова кўчалари орқали Назир Сафар кўчасидан Анҳоргача икки томони, Анҳордан Абдулла Қодирий кўчасигача ўнг томони

Камолон маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Дархон кўчаси, 80-уй
— 2800
Чегара — Асадилла Хўжаев кўчасидан Халқлар дўстлиги кўчасининг ўнг томони бўйлаб Офтоб тор кўчасигача, Офтоб тор кўчасининг икки томони бўйлаб Расул Хўжаев кўчасигача, Расул Хўжаев кўчасини кесиб ўтиб 4-Катта боғ тор кўчасининг ўнг томони, Тутзор кўчасининг икки томони бўйлаб Қирқи тор кўчасигача, Қирқи тор кўчасидан Машҳур тор кўчасигача, Машҳур тор кўчасидан Дархон кўчаси орқали Асадилла Хўжаев кўчасигача

Гулобод маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 7500
Чегара — Беруний кўчасидан «Ғунча» кинотеатригача чап томони, кўприкдан М. Уйғур кўчасигача чап томони, М. Уйғур кўчасидан Беруний кўчасигача чап томони

Боғ кўча маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 6600
Чегара — Беруний кўчасидаги «Ғунча» кинотеатридан Обид Содиқов кўчасигача чап томони, Обид Содиқов кўчасидан Кайковус ариғигача чап томони, Кайковус ариғидан Беруний кўчасигача чап томони

Наврўз маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Исломобод маҳалла маркази
— 6250
Чегара — Уйғур кўчасидан Беҳзод кўчасигача ўнг томони, Беҳзод кўчасидан Беҳзод 2-тор кўчасигача чап томони, Беҳзод 2-тор кўчасидан жар орқали Бўзсувгача чап томони, Бўзсувдан Раҳмат Файзий кўчасигача чап томони, Раҳмат Файзий кўчасидан Саргузашт кўчасигача икки томони, Саргузашт кўчасининг чап томони ва Раҳмат Файзий кўчаси билан кесишган Денов, Беҳбудий, А. Ҳамидов, М. Раҳимов, В. Жонибеков ва Ҳ. Икромов кўчаларининг 1-Оқлон кўчасигача бўлган қисми орқали 1-Оқлон кўчасигача, 1-Оқлон кўчасидан Солиҳ Муталибов кўчасининг икки томони бўйлаб Уйғур кўчасигача

Шоҳидонтепа маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Усмон Юсупов кўчаси, 106-уй
— 1300
Чегара — Усмон Юсупов кўчасидан Кайковус ариғигача ўнг томони, Кайковус ариғидан Анҳоргача ўнг томони, Анҳордан Назир Сафар кўчасигача ўнг томони, Назир Сафар кўчасидан Бутлерова ва Писатель кўчалари орқали Баҳор кўчасигача ўнг томони, Баҳор кўчасидан Усмон Юсупов кўчасигача ўнг томони

Обиназир маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Шомаҳмудов кўчаси, 99-уй
— 1700
Чегара — Шомаҳмудов кўчаси бўйлаб Марказ—28 нинг 1, 2, 3-уйлари орқали Кўкча ариғигача, Кўкча, ариғи бўйлаб 1-болалар касалхонасигача ўнг томони, 1-болалар касалхонасидан Гулобод мавзеси чегараси бўйлаб Шомаҳмудов кўчасигача ўнг томони

М. Уйғур маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Беҳзод кўчаси, 2-уй
— 6000
Чегара — Улуғбек кўчасидан Бўзсувгача чап томони, Бўзсувдан жаргача чап томони, жардан Қизил ғунча тор кўчасигача чап томони, Қизил ғунча тор кўчасидан жар бўйлаб 2-Улуғбек тор кўчасигача чап томони, 2-Улуғбек тор кўчасидан Улуғбек кўчасигача чап томони

Гулбозор маҳалласи фуқароларининг йиғини
— М. Уйғур кўчаси, 49-уй
— 1180
Чегара — Хадра майдони кўчасидан Кўкалдош мадрасасигача ўнг томони, Кўкалдош мадрасасидан «Болалар дунёси» дўкони ва Чорсу шоҳ бекати орқали Зарқайнар кўчасигача ўнг томони, Зарқайнар кўчасидан Хадра майдони кўчасигача ўнг томони

Чўпон ота-Новза маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Увайсий кўчаси, 33-а уй
— 5000
Чегара — Оқтепа майдони кўчасидан Гулханий кўчаси орқали сил касалликлари институти билан Бўзсувгача ўнг томони, Бўзсувдан Мажлисий кўчасини кесиб ўтиб Есенин кўчасидан Оқтепа майдони кўчаси билан Гулханий кўчасигача ўнг томони

Турон маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Ашир Отажонов кўчаси, 19-уй
— 2700
Чегара — Эшон Бобохон кўчасидан Эшон Бобохон 3-тор кўчасигача ўнг томони, Эшон Бобохон 3-тор кўчасидан Наврўз кўчасигача, 2-томони Наврўз кўчасидан Форобий кўчасигача ўнг томони, Форобий кўчасидан Ўзбекистон кўчасигача ўнг томони, Ўзбекистон кўчасидан Восиқ Маликов кўчаси орқали Эшон Бобохон кўчасигача икки томони

Фаол маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Мерликенский кўчаси, 15-а
— 2800
Чегара — Усмон Юсупов кўчасидан Фаол ва Колхозная кўчалари орқали Ғ. Ғулом кўчасигача икки томони, Ғ. Ғулом кўчасидан Горманский тор кўчасигача ўнг томони, Горманский тор кўчасидан Сой бўйи кўчаси ва Лицей орқали Усмон Юсупов кўчасигача ўнг томони, Усмон Юсупов кўчасидан Фаол кўчасигача ўнг томони

Қаҳрамон маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Кохота кўчаси, 75-а уй
— 1200
Чегара — Усмон Юсупов кўчасидан Кайковус ариғигача чап томони, Кайковус ариғидан Ғ. Ғулом кўчасигача чап томони, Ғ. Ғулом кўчасидан Горманский тор кўчасигача чап томони, Горманский тор кўчаси ва Сой бўйи кўчалари орқали Фаол кўчасигача, Фаол кўчасидан лицей орқали Усмон Юсупов кўчасигача чап томони

Хизматчи маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Хизматчи кўчаси, 74-уй
— 1850
Чегара — Абай кўчасидан Хизматчи кўчасигача ўнг томони, Хизматчи кўчасидан Олмазор кўчасигача икки томони, Олмазор кўчасидан Навоий кўчасигача ўнг томони, Навоий кўчасидан Абай кўчасигача ўнг томони

Ўқчи маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Ўқчи кўчаси, 62-уй
— 1500
Чегара — Абай кўчасининг Хизматчи кўчаси чегарасидан бошлаб Ўзбекистон кўчасигача ўнг томони, Ўзбекистон кўчасидан Киночилар уйигача ўнг томони, Киночилар уйидан, Симлик тор кўчаси орқали Ўқчи кўчасигача ўнг томони, Ўқчи кўчасидан Абай кўчасигача икки томони

Катта ҳовуз маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Уйғур тор кўча, 10-уй
— 2280
Чегара — Уйғур кўчасининг ўнг томони бўйлаб 210-уйдан 256-уйгача, 256-уйдан 1-шаҳар касалхонаси ва Интизом кўчаси орқали тор кўча билан Бўзсувгача чап томони, Бўзсувдан Асадилла Хўжаев кўчасигача чап томони, Асадилла Хўжаев кўчасидан Уйғур кўчаси 210-уйгача чап томони

Ҳувайдо маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Ҳувайдо кўчаси, 43-уй
— 4000
Чегара — Беруний кўчасидан Ал-Хоразмий кўчаси орқали Ҳувайдо 1-тор кўчасигача чап томони, Ҳувайдо 1-тор кўчасидан Ҳувайдо кўчаси орқали Эшон Бобохон кўчасигача чап томони, Эшон Бобохон кўчасидан Абзалов кўчасигача чап томони, Абзалов кўчасидан Ҳувайдо 4-тор кўчаси ва Ҳувайдо 2-тор кўчалари орқали Маҳтумқули кўчасигача икки томони, Маҳтумқули кўчасидан Беруний кўчасигача чап томони, Беруний кўчасидан Ал-Хоразмий кўчасигача чап томони

Олим Хўжаев маҳалласи фуқароларининг йиғини
— С. Вурғун кўчаси, 10-уй
— 2500
Чегара — Самарқанд дарвоза кўчасидан Оқтепа майдони орқали С. Есенин кўчасигача ўнг томони, С. Есенин кўчасидан С. Вурғун кўчасини кесиб ўтиб Бўзсув ариғигача ўнг томони, Бўзсувдан Зах ариғи орқали Самарқанд дарвоза кўчасигача ўнг томони

Новза маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Самарқанд дарвоза кўчаси
— 2100
Чегара — Зах ариғидан Илдам кўчаси орқали Оқтепа каналигача ўнг томони, Оқтепа каналидан Оқтепа майдони орқали Самарқанд дарвоза кўчасигача ўнг томони, Самарқанд дарвоза кўчасидан Зах ариғигача ўнг томони

Эшонгузар маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Катта боғ кўчаси, 35-уй
— 1450
Чегара — Каттабоғ кўчасидан Терак тор кўчаси ва 45-мактаб орқали Асадилла Хўжаев кўчасигача чап томони, Асадилла Хўжаев кўчасидан Чақар ариғи орқали Саид Камолон тор кўчаси билан Катта боғ кўчасигача чап томони

Сархундон маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 5500
Чегара — М. Уйғур кўчасидан 1-шаҳар касалхонасигача чап томони, 1-шаҳар касалхонасидан Асадилла Хўжаев кўчаси орқали Бўзсувгача чап томони, Бўзсувдан М. Уйғур кўчасигача чап томони

Занги ота маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Самарқанд дарвоза кўчаси, 114-а уй
— 4000
Чегара — Самарқанд дарвоза кўчасининг 116-уйидан бошлаб Мошчи берк кўчасининг икки томони, Жиззах тор кўчасидан 71-уйгача икки томони, Жиззах тор кўчасидан Бешлола берк кўчаси 82-уйгача икки томони, 8-уйдан Чалчиқ ариғи орқали Самарқанд дарвозагача икки томони, Самарқанд дарвоза кўчасидан Аричний берк кўчаси, Ўроқ берк кўчаси

Сузук ота маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Сузук ота кўчаси, 48-уй
— 1900
Чегара — Бўзсувдан Чақар ариғигача чап томони, Чақар ариғидан Чўлпон ота мачитигача чап томони, Чўлпон ота мачитидан Чойхона орқали Бўзсувгача чап томони

Чуқур кўприк маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Самарқанд дарвоза кўчаси, 63-уй
— 3000
Чегара — Асадилла Хўжаев кўчасидан Бўзсувгача чап томони, Бўзсувдан Чироқчи берк кўчаси ва Сузук ота чойхонаси орқали Чақар ариғигача, Чақар ариғидан Каттабоғ кўчаси орқали Саид Камолхон тор кўчасигача чап томони, Саид Камолхон тор кўчасидан Асадилла Хўжаев кўчасигача чап томони

Каттабоғ маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Каттабоғ кўчаси, 94-уй
— 3300
Чегара — Каттабоғ кўчасининг 55—56-уйларидан Ўзгариш Керки кўчалари орқали Тутзор кўчасигача икки томони, Тутзордан Каттабоғ 4-тор кўчаси орқали Расул Хўжаев кўчасигача, Расул Хўжаев кўчасидан 6—3—2—1-Каттабоғ кўчалари орқали Гули Раъно кўчасигача икки томони, Гули Раъно кўчасининг 28—29-уйларидан Каттабоғ кўчасигача икки томони

Олмазор маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Олмазор кўча, 144-уй
— 2750
Чегара — Ўзбекистон кўчасидан Ёшлик тор кўчаси орқали Ўқчи кўчасигача икки томони, Ўқчи 123—116-уйлардан Олмазор кўчасигача икки томони, Олмазор кўчасидан Хизматчи кўчасигача икки томони, Хизматчи кўчасидан Фурқат кўчасигача чап томони, Фурқат кўчасидан Ўзбекистон кўчасигача чап томони

Саноат маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Хуршид кўчаси, Қошиқчи тор кўчаси, 1-уй
— 1640
Чегара — Усмон Юсупов кўчасидан 95, 97, 99-уйлар орқали Хуршид кўчасигача, Хуршид кўчасидан Қошиқчи, Хуршид, Қурами, Пскент тор кўчалари орқали Хуршид кўчаси 338-уйгача чап томони

Янгиобод маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Янгиобод кўчаси, 2-уй
— 4000
Чегара — Самарқанд дарвоза кўчасидан Заҳ ариғигача чап томони, Заҳ ариғидан Қозиробод кўчасигача чап томони, Қозиробод кўчасидан Расул Хўжаев кўчасигача чап томони, Расул Хўжаев кўчасидан Янгиобод кўчаси орқали Самарқанд дарвоза кўчасигача чап томони

Чақар маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 2500
Чегара — Фурқат кўчасидан Асадилла Хўжаев кўчасигача ўнг томони, Асадилла Хўжаев кўчасидан 2-беш йиллик ва Пуғачев кўчалари орқали Фурқат кўчасигача ўнг томони

Янги шаҳар маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Шарафуддинов тор кўчаси, 7-уй
— 6000
Чегара — Уйғур кўчасининг 220-уйидан 274-уйигача ўнг томони, 274-уйдан Қизил Шарқ кўчаси 83-уйгача, Қизил Шарқ кўчасидан Шарафуддинов кўчасигача икки томони, Шарафуддинов 2-тор кўчаси орқали Шомаҳмудов кўчасигача икки томони, Шомаҳмудов кўчасидан Қизил Шарқ кўчаси орқали Уйғур кўчасигача икки томони

Чархкамолон маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Назиробод маҳалла идораси
— 2400
Чегара — Халқлар дўстлиги кўчасидан Оқтепа каналигача ўнг томони, Оқтепа каналидан Илдам кўчаси ва Заҳ ариғи орқали Қозиробод кўчасигача ўнг томони, Заҳ ариғидан Қозиробод кўчаси орқали Офтоб 1-тор кўчасигача ўнг томони, Офтоб 1-тор кўчасидан 8-уй орқали Халқлар дўстлиги кўчасигача ўнг томони

Оқлон маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Балиқчи кўчаси, 47-а уй
— 5570
Чегара — Уйғур кўчасининг 333-уйидан 1-Оқлон кўчаси орқали Саргузашт кўчасигача икки томони, Саргузашт кўчасидан Раҳмат Файзий кўчасигача икки томони, Раҳмат Файзий кўчасидан Бўзсувгача чап томони, Бўзсувдан Кўкча дарвоза кўчасигача икки томони, Кўкча дарвоза кўчасидан Уйғур кўчасигача икки томони, Уйғур кўчасининг 307-уйидан 333-уйигача чап томони

Охунбобоев маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Бешёғоч кўчаси, 228-уй
— 7200
Чегара — Асадилла Хўжаев кўчасидан 2-Беш йиллик кўчаси орқали Пугачев кўчасигача чап томони, Пугачев кўчасидан Фурқат кўчасигача чап томони, Фурқат кўчасидан Хадра майдони кўчасигача чап томони, Хадра майдони кўчасидан Самарқанд дарвоза кўчасигача чап томони, Самарқанд дарвоза кўчасидан Асадилла Хўжаев кўчасигача чап томони

Урда маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 2230
Чегара — Абдулла Қодирий кўчасининг Анҳоргача бўлган ўнг томони, Анҳор бўйидан Ўзбекистон кўчасигача, Ўзбекистон кўчасининг Абай кўчасигача ўнг томони, Абай кўчасининг А. Қодирий кўчасигача ўнг томони

Илғор маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Маориф кўчаси, 10-уй
— 8000
Чегара — Беруний кўчасидан Тинчлик кўчасигача чап томони, Тинчлик кўчасидан Жалолиддин Румий кўчасигача чап томони, Жалолиддин Румий кўчасидан 11-домком кўчасигача чап томони, 11-домком кўчасидан Обид Содиқов кўчасигача чап томони, Обид Содиқов кўчасидан Беруний кўчасигача чап томони

Туркқўрғон маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Қосимхўжаев кўчаси, 8-уй
— 3500
Чегара — Кайковус ариғидан Анҳоргача чап томони, Анҳордан Ҳусниддин Асомов кўчасигача чап томони, Ҳусниддин Асомов кўчасидан Батумский кўчасигача чап томони, Батумский кўчасидан Курганский кўчаси орқали Зуҳур Қобулов кўчасигача икки томони, Зуҳур Қобулов кўчасидан Ш. Қосимов кўчаси орқали, Планировшчик кўчаси орқали Кайковус ариғигача икки томони

Тахтапул маҳалласи фуқароларининг йиғини
— З. Қобулов кўчаси, 44-уй
— 1900
Чегара — Собир Раҳимов кўчасидан Ҳусниддин Асомов кўчасигача ўнг томони, Ҳусниддин Асомов кўчасидан Батумский кўчасигача ўнг томони, Батумский кўчасидан Курганский кўчасигача ўнг томони, Курган кўчасидан Гидрометеорология техникумигача ўнг томони, Зуҳур Қобулов кўчасининг Гидрометеорология техникумидан Кайковус ариғигача икки томони Кайковус ариғидан Собир Раҳимов кўчасигача ўнг томони

Белтепа маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 3500
Чегара — 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 14-а, 14-б, 22-уйлар

1-Ибн Сино маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 5400
Чегара — 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20-уйлар

2-Ибн Сино маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 5750
Чегара — 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17-уйлар

Жарариқ мавзе маҳалласи фуқароларининг йиғини
—
— 5300
Чегара — 1, 2, 3, 6, 7, 8, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20-уйлар

Тутзор маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Ҳ. Ғофуров кўчаси, 38-уй
— 3200
Чегара — Генерал Узоқов кўчасидан Ипакчи кўчаси орқали Ҳ. Ғофуров кўчасигача чап томони, Ҳ. Ғофуров кўчасидан Генерал Узоқов кўчасигача чап томони

Тинчлик маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Тинчлик кўчаси, 42-уй
— 3500
Чегара — Беруний кўчасидан Генерал Узоқов кўчасигача чап томони, Генерал Узоқов кўчасидан Тинчлик 4-тор кўчасигача чап томони, Тинчлик 4-тор кўчасидан Тинчлик кўчаси орқали Беруний кўчасигача чап томони

Жарариқ маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Тинчлик кўчаси, 91-уй
— 5600
Чегара — Генерал Узоқов кўчасидан Жалолиддин Румий орқали Оқсой 1-тор кўчасигача ўнг томони, 1-Оқсой кўчасидан 2-Оқсой кўчасигача ўнг томони, 2-Оқсой кўчасидан 2-Аҳил кўчасигача ўнг томони, 2-Аҳил кўчасидан Колхоз кўчаси орқали Генерал Узоқов кўчасининг кесиб ўтиб Колхоз кўчасининг давоми орқали Колхоз тор кўчаси билан Генерал Узоқов кўчасини кесиб ўтиб Жалолиддин Румий кўчасигача

Илғари маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Самарқанд дарвоза кўчаси
— 1850
Чегара — Самарқанд дарвоза кўчасининг Яшим ва Жиззах тор кўчаларидан Бўзсувгача икки томони, Бўзсувдан Чақар ариғи орқали Самарқанд дарвоза кўчасигача ўнг томони

Кўкча маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Соҳибоев кўчаси, 15-уй
— 5450
Чегара — Маннон Уйғур кўчасининг 275-уйидан Зиё Саид кўчаси орқали Генерал Узоқов кўчасигача ўнг томони, Генерал Узоқов кўчасидан Қўрғонча кўчаси орқали Қизил Шарқ 4-тор кўчасигача ўнг томони, Қизил Шарқ 4-тор кўчасидан М. Уйғур кўчасигача ўнг томони

Ш. Шоюсупов маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Шуманай кўчаси, 7-уй
— 5100
Чегара — Беруний кўчасидан Махтумқули кўчаси орқали Шокир Абзалов кўчасигача чап томони, Шокир Абзалов кўчасидан Ипакчилик институти орқали Генерал Узоқов кўчасигача чап томони, Генерал Узоқов кўчасидан Беруний кўчасигача чап томони

У. Йўлдошев маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Иттифоқ тор кўчаси, 12-уй
— 1260
Чегара — Уйғур кўчасидан Кўкча дарвоза кўчаси орқали Бўзсувгача, Бўзсувдан Интизом кўчасигача чап томони, Интизом кўчасидан 1-шаҳар клиник шифохонаси орқали Уйғур кўчасигача

Шарқ маҳалласи фуқароларининг йиғини
— М. Уйғур кўчаси, 437-уй
— 2400
Чегара — Маннон Уйғур кўчасидан Улуғбек кўчасигача ўнг томони, Улуғбек кўчасидан Зиё Саид кўчасигача ўнг томони, Зиё Саид кўчасидан М. Уйғур кўчасигача ўнг томони

Ю. Ражабий маҳалласи фуқароларининг йиғини
— Ўзгариш кўчаси, 54-уй
— 1500
Чегара — Асадилла Хўжаев кўчасидан Машҳур тор кўчасидан Қирқи ва 45-мактаб орқали Асадилла Хўжаев кўчасигача ўнг томони

ҲАМЗА ТУМАНИДАГИ ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНЛАРИНИНГ ЧЕГАРАЛАРИ

К. Худойбердиев номидаги маҳалла фуқароларининг йиғини
Маҳалла маркази
— Янгилик кўчаси, 4-тор кўча, 18
Аҳоли сони
— 1449
Чегара — Мураббий кўчасидан Ленинчи кўчасидаги 47-уйдан 99-уйгача, Миршарапов кўчасида 45-уйдан 73-уйгача, жанубдан Тол ариқ чегара, Мураббий кўчасида 517-боғчадан то Айриев кўчасининг 50-уйигача

Нодира номидаги маҳалла фуқароларининг йиғини
— Ҳуснобод кўчаси, 3-ўтар кўча, 15
— 709
Чегара — Мурувват кўчаси 57-уйдан 69-уйгача (нонвойхона), Миршаропов кўчаси нонвойхонадан то Алиев кўчасидаги «Саодат» дўконигача, Алиев кўчасидаги 64-уйдан то 80-уйгача, Зумрад кўчаси 5-уйдан то 17-уйгача

Донишманд номидаги маҳалла фуқароларининг йиғини
— Мурувват кўчаси, 49
— 2230
Чегара — Алиев кўчаси 2-уйдан то 62-уйгача, Илтифот кўчаси 1-уйдан то 53-уйгача, Алиев кўчаси 62-уйдан Илтифот кўчасининг 53-уйигача, Оҳангарон кўчаси 1-уйдан 70-уйгача

Гулистон номидаги маҳалла фуқароларининг йиғини
— Ҳуснобод кўчаси, 90
— 1700
Чегара — Алиев кўча 84-уй (Саодат дўкони) 142-уйгача, Иззат кўчасининг ўнг томони, Илтифот кўча 62-уйдан 102-гача, Балиманов кўчадан Мурувват кўчагача, Мурувват кўчаси 71-уйдан Балиманов кўчасигача

Навоий номидаги маҳалла фуқароларининг йиғини
— Инқилоб кўчаси, 2
— 1823
Чегара — Иззат кўчасини ўтадиган жойи ва темир йўлдан «Ўзозиқовқатсаноаттранс» автосаройигача. Шунга қўшиб 1-ХТМБЮ ва 15-ХТМБЮ шарқ билан 1-ХТМБЮ чегарасидаги Слоним кўчасигача. Слоним кўчасидан жануб бўйлаб Жўрқўрғон кўчасигача, шу кўчадан Қалдирғоч кўчасининг шарқий-ғарб билан Буревестник кўчанинг 37-уйигача. Шу кўчадан бурилиб тоқ томон билан Ҳосият кўчасигача, тоқ томонидан Балиманов кўчасини ўтишигача, 47-уй Ҳаваскор кўчасигача қайрилиб (Гулистон маҳалласининг чегарасидан) шу кўчани тоқ томонидан ғарб томонга, Иззат кўчасигача.

(Давоми бор).

СИҲАТ-САЛОМАТЛИК

- ЮҚОРИ САВИЯЛИ ХИЗМАТ
- АСР ОФАТИ
- АГАР ИНСУЛИН ЕТИШМАСА...
- ЎЗ ҚАСБИНИ ШАРАФЛАБ

** Тиббиёт муассасаларида*

ОҚЛОНЛИКЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

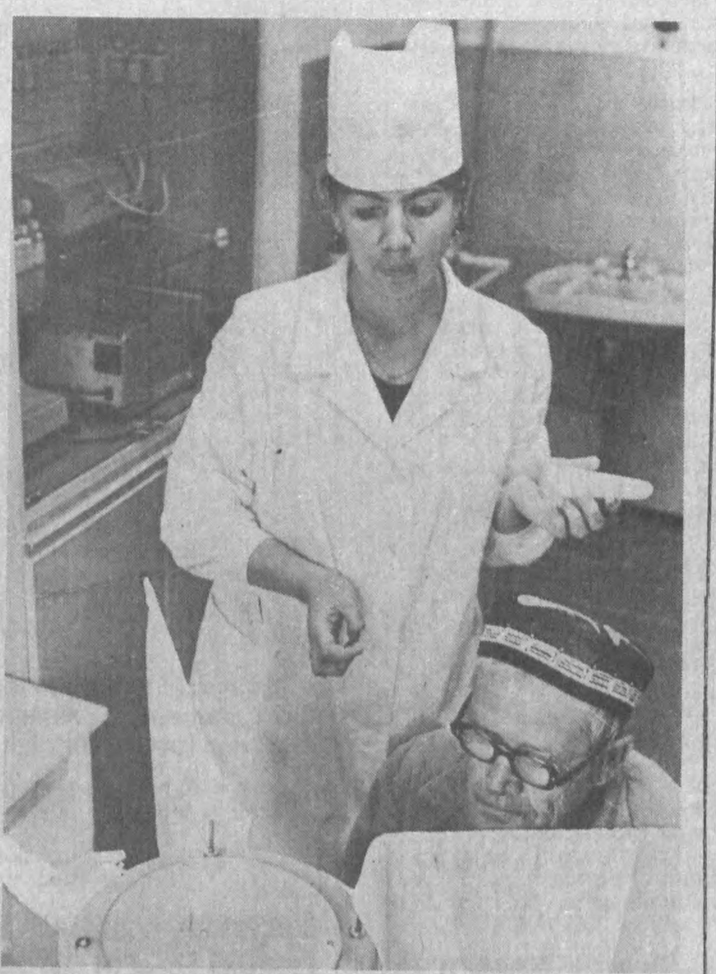

ШАҲРИМИЗ аҳолисига тиббий хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида олиб борилаётган чора-тадбирлар тобора кенг қулоч ёймоқда. Бу борада пойтахтимиздаги Оқлон маҳалла аҳлининг қувончи чексиз. Бугунги кунда бу ерда 150 ўринга мўлжалланган янги касалхона очилиб, фойдаланишга топширилди.

Аввалига мазкур бинода Шишкин номли ўрта мактаб жойлашган эди. Сўнгра у қайта таъмирланиб поликлиникага айлантирилди. Аҳолига тиббий хизмат кўрсатишни яхшилаш учун поликлиниканинг каттагина қисми 18-касалхонага ажратилди. Бугунги кунда бу ерда тўртта бўлим, яъни ўпка касалликлари, ошқозон-ичак хасталиклари, эндокринология ҳамда реанимация бўлимлари фаолият кўрсатмоқда. Бундан ташқари физиотерапия бўлими барча муолажаларни ўтказа оладиган даражада жиҳозланган.

Касалхонани кўздан кечира туриб, бу маскан энг замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан тўла таъминланганини кўриш мумкин. Беморхоналар икки-уч ўринга мўлжалланган.

— Мен Кўкча даҳасида истиқомат қиламан, — дейди беморлардан бири Муҳтор Бобохўжаев. — Ошқозон яраси хасталиги билан оғриб даволаняпман. Шу пайтга қадар бу ерда дори-дармон танқислиги нималигини билмадим. Даволаниш жараёнида керак бўлган нимаики бор, барчаси муҳайё. Муолажалар ҳам ўз вақтида ўтказилади. Ҳозирда соғлиғим бирмунча дуруст. Бу ерда ҳақиқий тиббий хизмат кўрсатилаётганига амин бўлдим.

Ҳар қандай янгиликнинг аввалгиларига ўхшамаган ўзига хос томони бўлади. 18-касалхонада ҳам шундай. Бу ерда беморлар учун алоҳида катта хона ажратилган. Мазкур хонада улар ўзаро гурунглашиб дам олишлари, ҳол-аҳвол сўраб келган яқинлари билан учрашишлари ёки шифокорнинг маърузаларини тинглашлари мумкин.

— Оқлон маҳалла аҳолисига шу кунга қадар 1-шаҳар клиник касалхонаси ҳамда Акмал Икромов туманидаги 7-кўптармоқли касалхона хизмат кўрсатар эди, — дейди касалхона бош шифокори Неъмат Расулов. — Эндиликда шу ердаги поликлиникага мурожаат қилган бемор лозим бўлса шу ернинг ўзида касалхонамизга ётқизилади.

Бугунги кунда 18-касалхонани нафақат Шайхонтоҳур туманида, балки пойтахтимизда ҳам энг намунали тиббий маскан дейиш мумкин. Бунинг биринчи сабаби аҳолига юқори савияли хизмат кўрсатилаётгани бўлса, иккинчи сабаби — дарддан фориғ бўлган беморларнинг ўз хоҳишларига кўра яна уч-тўрт кун шифокор назоратида бўлишлари йўлга қўйилганидадир.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

СУРАТЛАРДА: физиотерапия бўлими ҳамшираси Фарида Алиева беморга хизмат кўрсатмоқда; даволаш ишлари бўйича бош шифокор ўринбосари Алишер Маҳмудов дам олиш хонасида беморлар билан суҳбатлашмоқда.

Виктор Багаев суратлари.

ОҚИБАТИ ЎЛИМ БИЛАН ТУГАЙДИ

** 1 декабрь—Бутун дунё ОИТСга қарши кураш куни*

XX АСР вабоси деб ном олган, жаҳондаги давлатларни ташвишга солаётган бу касаллик ўзи қандай йўллар билан юқади, кимлар кўпроқ дучор бўладилар? СПИД касаллиги ОИТС (орттирилган иммунитет танқислиги) чақирувчи вирус билан зарарланган одамларда бўлади. Яширин даври бир неча ой, ҳатто 4—5 йилга чўзилиши мумкин. Бу даврда вирус билан зарарланган одам ҳеч нарсани сезмай соппа-соғ юради. Аммо бу одам инфекция манбаи сифатида бошқа одамлар учун хавфли бўлиб қолади.

Танага тушган вирус иммун (муҳофаза қилиш) тизимини емира боради, натижада одам турли-туман инфекциялардан, ўсмалардан ҳимоясиз бўлиб қолади. Нажотсиз қолган танага тушган микроблар келтирган хасталикни даволаш жуда қийин, у тузатиб бўлмайдиган бедаво дардга айланади. Бутун дунё соғлиқни сақлаш ташкилоти таъкидлашича СПИДнинг 4 белгиси бор. Бунда узоқ вақт давомида, ҳатто бир неча ой тана ҳарорати 37—39 даражада бўлади; лимфа тугунлари шишади; узоқ вақт давомида касалнинг ичи кетади, касал кундан-кунга озиб боради.

Ҳозирги кунда СПИД билан оғриган 800 минг нафар, ОИТС чақирувчи вирус билан зарарланган катталар орасида 13 миллион, болалар орасида 1 миллиондан ошиқ одам ҳисобга олинган. Бутун дунё соғлиқни сақлаш ташкилотининг 1993 йил 30 июндаги маълумотига кўра, жаҳонда ҳар куни 5000 га яқин одам ОИТС чақирувчи вирус билан зарарланмоқда. Зудлик билан бу ҳолнинг олди олинмаса асримизнинг охирига бориб зарарланганлар сони 40 миллионга етади. Бу муаммонинг муҳимлигидан бутун дунё соғлиқни сақлаш ташкилоти махсус қарор билан 1991 йилдан бошлаб ҳар йили 1 декабрни СПИДга қарши курашиш куни деб эълон қилди. 1993 йил 1 декабрь «Ҳаракат қилиш вақти етди» шиори остида ўтказилади.

Ўзбекистон Республикасида ОИТС чақирувчи вирус билан зарарланган 31 нафар одам ҳисобга олинган, шулардан 4 нафари Тошкент аҳолисидир. 1992 йил октябрь ойида ва 1993 йилнинг ноябрь ойида СПИД билан оғриган 2 та маҳаллий бемор вафот этди. ОИТС чақирувчи вирус 3 хил йўл билан юқади, шу йўллардан биринчиси ва энг муҳими жинсий алоқа йўлидир. Бемор ёки вирус билан зарарланган одам билан фақат 1 маротаба жинсий алоқада бўлиш ҳам вирус юқиши учун етарлидир. Бунда бесоқолбозлар, пала-партиш жинсий ҳаёт кечирувчилар, фоҳишабозлар, гиёвандликка, спиртли ичимликларга ружу қўйган одамлар айниқса хавфли ҳисобланади.

ОИТС чақирувчи вируснинг юқиш йўлларидан яна бири бу қон ва унинг маҳсулотлари, етарли даражада зарарсизлантирилмаган шприц ва игналар, стоматологик асбоблар, пардоз-андоз асбоблари, сартарошхонадаги ўткир асбоблар ва бошқа кесадиган ўткир нарсалар орқалидир. Қизларнинг қулоғини тешишда, болаларни ҳатна қилдирганда ҳам етарли даражада зарарсизлантирилмаган асбоблардан фойдаланиш хавфни кучайтиради. Вирус яна ҳомиладор аёллардан уларнинг болаларига ҳамда касал болалардан кўкрак безиорқали оналарига юқади.

СПИДнинг олдини олса бўладими? Ҳозирги кунда бу савол ҳар бир олимнинг, шифокорнинг, ҳар бир соғлом фикрли одамнинг ўй-хаёлидадир. Ҳозирча бу дардга даво йўқ. Шундай экан, бу бедаво дарднинг олдини олиш йўли оқилона, жуфти-ҳалолига вафодор бўлиб ҳаёт кечириш, барча ёмон иллатлардан воз кечишдир. Деярли ҳар бир одам, хусусан ёш йигит-қизлар тасодифий жинсий алоқаларнинг умрларига завол бўлишини, ажалларидан беш кун бурун ўлиб кетишлари мумкинлигини зинҳор унутмасликлари керак.

СПИДдан муҳофазаланиш одамнинг шахсий ҳаёт тарзига жуда ҳам боғлиқ. Ҳозирги кунга келиб СПИД касаллигининг даъвоси топилган эмас. Унинг охир-оқибати ўлим билан тугайди. Ўзининг ва атрофдагиларнинг соғлиғини сақлаш ҳар бир кишининг ўз қўлидадир. Агар сиз ўзингиздан бирор-бир сабаб билан шубҳа қилсангиз бизнинг Тошкент шаҳар СПИДнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш марказига мурожаат қилишингиз, исми-шарифингиз, турар жойингиздан қатъи назар ўзингизни хуфёна текширтиришингиз мумкин.

Собир УСМОНОВ,
Тошкент шаҳар СПИДнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш маркази бош шифокори.

** Маданият хабарлари*

«ЎЗБЕКИСТОН—ВАТАНИМ МАНИМ»

ЯККАСАРОЙ туманидаги Абдулла Авлоний номли маданият уйида «Ўзбекистон — ватаним маним» деб номланган адабий-мусиқали кеча бўлиб ўтди. Истеъдодли шоир Абдулла Орипов шеърлари асосида тайёрланган мазкур кеча мухлислар билан гавжум бўлди. Шу куни маданият уйи бадиий ҳаваскорлари шоирнинг шеърларини ёд ўқидилар. «Жаннатга йўл» драматик достони асосидаги саҳна кўринишларини намойиш қилдилар. Ҳаваскорлар талқинида ижро этилган шоир шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар ва яллалар ҳам томошабинларга манзур бўлди.

ҚИЗЛАР БЕЛЛАШУВИ

ШУНИНГДЕК мазкур маданият уйида «Рисоладаги қиз» деб номланган қизлар беллашуви ҳам томошабинлар билан гавжум ўтди. Яккасарой тумани мактабларининг юқори синф ўқувчилари иштирок этган бу танловда қизлар ўзларининг пазандаликларини, моҳир чеварликларини, дастурхон безаш, турли мавзулардаги бадиий чиқишларни намойиш этдилар. Айниқса, қизлар ижро этган «Ёр-ёр»лар, айтишув ва лапарлар, ўзбек фольклор жанридаги куй ва қўшиқлар мухлислар томонидан илиқ кутиб олинди. Шу куни ўтказилган тадбирдан қизлар ўзларига аталган совғалар ва бир олам қувонч билан, томошабинлар эса мамнуният билан қайтдилар.

АЛЛОМА ТАВАЛЛУДИГА БАҒИШЛАНДИ

УЛУҒ аллома, фалакиёт илмининг асосчиларидан бири, ўзбек халқининг буюк фарзанди Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллигига бағишланган «Юлдузларда эди хаёлим» деб номланган адабий-мусиқали композиция Собир Раҳимов туманининг 4-маданият уйида бўлиб ўтди. Ҳамдам Акромов сценарийси асосида саҳналаштирилган мазкур тадбирда улуғ алломанинг ҳаёти ва ижоди, босиб ўтган йўли, яратган асарлари ҳақида тўлақонли ҳикоя қилинди. Маданият уйи бадиий ҳаваскорлари томонидан ижро этилган классик куй ва қўшиқлар, Одил Ёқубовнинг «Улуғбек хазинаси» романидан олинган драматик саҳналар томошабинларда катта таассурот уйғотди.

ҚУЁШЛИ ЎЛКА ҚЎШИҚЛАРИ

БУГУНГИ кунда кўплаб ижодий жамоалар ўзларининг ранг-баранг дастурлари билан репертуарларини замона руҳига мос равишда бойитиб бормоқдалар. Санъатда ўз йўлини топиш, шинавандалар қалбидан ўрин олишга интилаётган дасталардан бири Мирзо Улуғбек тумани маданият уйи қошида фаолият кўрсатаётган «Гулшан» ашула ва рақс халқ дастасидир. Собиржон Жумаев раҳбарлик қилаётган бу ижодий жамоа дастури ўзбек миллий куй ва қўшиқлари билан бирга эрон, араб, афғон ва ҳинд тароналари ҳисобига янада бойиб қўшиқ шинавандаларининг олқишига сазовор бўляпти. Даста ўз изланишларининг самараси сифатида «Қуёшли ўлка қўшиқлари» деб номланган янги дастурни намойиш эта бошлади. Бугунги дориломон кунлар истиқлол ва озод Ватан мадҳ этилган куй ва қўшиқлар, жозибали рақслар мажмуаси маданият уйи концерт залига тўпланган томошабинлар томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинди. Айниқса «Камолот» ёш ижрочилари кўрик-танловининг совриндори Оролмирза Сафаров, ансамбль қатнашчилари Рустам Халилов, Бахтиёр Худойберганов, Қаҳрамон Тўраев, Дилфуза Жўраевалар ижросидаги концерт дастурлари мухлисларнинг олқишига сазовор бўлди. Томошабинлар кўригидан муваффақиятли ўтган концерт дастури шу кунларда шаҳримиздаги маданият ва санъат саройларида намойиш этилмоқда.

Саид СОБИРОВ.

БОЛАЛАРГА МЕҲРИ ЎЗГАЧА

БОЛАЛАРДАГИ юрак хасталигини дарров англай олмаймиз, кўпинча кечикамиз. Чунки бу жараённи ўта мураккаб техника воситаларида, тажрибали шифокорларгина аниқлаб, тўғри ташхис қўя оладилар. Ана шундай фидойилардан бири Ноилахон Толиповадир. Ноила опа 2-Тошкент Давлат тиббиёт институти клиникаси болалар хасталиги бўлимида ишлаш билан бирга институтда талабаларга сабоқ бериб келмоқда. У асли тошкентлик, узоқ йиллар маъмурий соҳаларда ишлаган Қудрат ака Иброҳимовнинг кенжа қизи. Оилада етти фарзанд бўлиб, айни кунда улар турли соҳалар бўйича шифокорлардир. Тўрт нафари тиббиёт фанлари номзоди.

Ноила опа «Болалардаги зотилжам касаллигидаги буйрак усти бези функциясини текшириш» деб номланган мавзуда тиббиёт фанлари номзоди илмий иши ёзган. Айни дамда ҳам болалар касалликлари бўйича изланиш билан банд. Ноила опани суҳбатга тортамиз.

— Айнан болалар шифокори бўлишга сизни нима даъват этди? Чунки бу соҳа анча мураккаб бўлиб, ўз қийинчиликларига эга.

— Ўзингизга маълум, касб танлашга одатда оиладаги муҳит сабабчи бўлади. Мен эса ака-опаларим измидан борганман. Айнан болалар шифокори бўлишга келсак, ёшлигимдан болаларни севаман, улар билан ишлаш менга ҳузур бағишлайди.

Ноила опани баъзан касалхонада учратсангиз, баъзан талабалар даврасида, гоҳида эса маҳаллаларда ёш ота-оналарга бағишлаб маърузалар ўқиётган, турли учрашувларда қатнашаётганининг гувоҳи бўласиз.

— Дадамлар илмий иш қилишимга унчалик рози бўлмагандилар. «Аёл кишисан, оиланг билан қийналасан» деб айтардилар, — деди у. — Лекин ўз касбим сир-асрорларини билишга қизиқишим шуни тақозо этди. Илмий ишимни Москвада ёқладим. Шу жараёнда кўплаб олимлар билан мулоқотда бўлганман. Улардаги қатъият менга жуда ёққан.

Касалхонада барча шарт-шароитлар яратилган. Бу ерда ўз саломатлигини тиклаётган болалар учун катта қулайликлар мавжуд. Улар уйларида юргандай ҳис этишади ўзларини.

— Шундай қилишимиз ҳам керак, — дейди Ноила Толипова. — Бола ўзини хотиржам, ўз уйида юргандай сезмас экан барча даволашларимиз бефойда, ўз таъсирини йўқотади. Хотиржам юраккагина муолажалар тез таъсир кўрсатади. Касалликни даволашнинг яна бир асосий йўлларидан бири ҳам беморларга бўлган меҳрдан иборат.

Юрак хасталигига чалинган болаларни кўрикдан ўтказишда катта маҳорат талаб этилади. Безовта бўлаётган бола юрагини текширишда жуда эҳтиёт бўлиш керак. Безовта бола юрагини техник воситалар ҳам тўғри кўрсата олмайди. Шунинг учун аввало боланинг ишончини қозониб, уни тинчлантириб, овутибгина текширишни бошлаш лозим. Буни Ноила опа ва унинг ҳамкасблари яхши билишади.

— Институтдаги бугунги кун ҳақида, дарслар, машғулотлар тўғрисида ҳам бир-икки оғиз сўзлаб берсангиз? — сўраймиз ундан.

— Мени ўз дарс ўтиш усулим бор. Талабаларга худди касбдошимдек муносабатда бўламан. Бўлажак шифокорларнинг билим олишлари учун муносабатни тубдан ўзгартириш лозим. Талаба дарсга эмас, гўё ҳамкасби билан мулоқотга келгандай ҳис этса ўзини. Шунда фанга қизиқиши ортади. Ўзини эркин тута олиши эса чуқур билим олишига сабабчи бўлади.

— Ҳаётда энг қадрли нарса нима деб биласиз?

— Дунёда қадрли нарсалар кўп. Шулардан бири яхшилик. Саҳро қабилаларининг бир мақоли бор: «Йўлингда учратган кимсага яхшилик қилишга улгур, балки келажакда уни яна учратмассан». Бу мақолнинг замирида жуда катта маъно бор. Агар киши бир кунда бир кишига яхшилик қилиб улгурганда ҳам дунё яхшиликка тўлиб кетган бўларди. Фарзандни эл-юртга фойдаси тегадиган қилиб тарбиялашнинг ўзи катта савоб.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

** Мутахассис маслаҳати*

ҲАР НАРСАДА МЕЪЁР ЗАРУР

ҚАНДЛИ диабет модда алмашинуви олиб келадиган инсулин етишмовчилиги билан боғлиқ касалликлардан биридир. Унинг нохуш омиллари руҳий изтироб туфайли меъда остининг носоғломлиги ва пала-партиш овқатланиш натижасида ривожланади. Касалликнинг дастлабки кўринишида бемор чанқаш, иштаҳа кучайиши, умумий дармонсизлик, кўп пешоб ажратиш, тери қичишидан шикоят қилади. Бундай пайтда тана дармонсизланади. Сувсизланиш оқибатида терининг озиқланиши бузилиб, майда яралар пайдо бўлади. Беморларда ёғ алмашинуви жараёнининг бузилиши муносабати билан атеросклератик фаолият одатдагидан кучли ривожланиб юрак қон томирлари ҳамда мия томирларининг зарарланишига олиб келади. Бу ҳолатда атеросклероз белгилари кучайиши мумкин.

Бемор танасидаги қанд пешоб билан ажралиб чиқмайди. Пешоб ҳосил бўлиш жараёнида каналчалардаги қанднинг сурилиши рўй беради. Қондаги қанд миқдори анчагина ошганда ана шу сурилиш жараёни бузилади. Ва пешобда қанд пайдо бўлади. Пешоб орқали катта миқдордаги қанднинг чиқиб кетиши тананинг сустланишига сабаб бўлади. Оқибатда қанд танага сингмайди, Тўқималарнинг фаолиятида меъёрдагидек қатнашмайди. Тўқималар ва аъзолардаги оқсиллар, ёғлар энергия ресурсларига сафарлар қилинмаслик туфайли ориқлаб кетади. Хўш, бу касаллик аломатларини қандай билиш мумкин?

Бунда бемор танасидаги сингилмаган қон пешоб орқали ташқарига чиқади. Меъда ости безида панкреотик номини олган оролчалар бўлиб, улар хўжайраларда қанднинг сингишига имкон берадиган инсулин гармони ишлаб чиқаради. Худди ана шу инсулиннинг камайиб кетиши қандли диабет касаллигини келтириб чиқаришга сабаб бўлади. Касаллик уч кўринишда: енгил, ўртача, оғир, яъни диабетик кома сифатида кечади.

Диабетик команинг клиник кўринишларида мия асаб тизимининг фаолияти бузилади. Бунда бемор дармонсизланади. Бошида тез-тез оғриқ пайдо бўлади. Уйқучанлик кучаяди, кўнгли айнаб қусади, хириллаб нафас олади. Ҳушидан кетади, териси пушти рангга киради. Танаси қуриқшаб, артериал босим пасайиб кетади. Беморнинг оғзидан ацетон моддасининг ҳиди келади. Қўллари қалтирайди.

Қандли диабетнинг олдини олиш ва даволаш учун бемор биринчи галда қатъий парҳезга риоя қилиши керак. Бунинг учун беморга овқатланишдан олдин териси остига инсулин препарати юборилади. У билан бирга сулфанил инсулинлари, кунига икки марта бутадион, 05-1 граммдан букабон, 5 граммдан манелин ва кунига уч марта 01 граммдан бигуанит, буформин дорилари ичилади. Шунингдек овқатланиш тартибига ва тозаликка амал қилинади.

Қандли диабетнинг аломатлари сезилса ёки бемор ўзини ёмон ҳис қилса зудлик билан шифокорга мурожаат қилиш мақсадга мувофиқдир ва албатта инсон соғлигининг биринчи жонкуяри унинг ўзи. У ҳар нарсада меъёрга риоя қилса, тартибли овқатланиб танани доимий тоза тутиб, жисмоний машққа чиниқтиришга амал қилса ҳар доим соғлом бўлади. Буни ҳар биримиз ёддан чиқармаслигимиз зарур.

Мунира ЗОКИРОВА,
шифокор.

НОХУШ ХАСТАЛИК

КЎКЙЎТАЛ — болаларимиз чалинадиган энг нохуш касаллик бўлиб, ўқтин-ўқтин кучаниб, ўқчиб йўталиш унга хосдир. Унинг қўзғатувчиси (таёқчаси) бемор йўталганда ҳавога тарқалади ва яқин масофада турган соғлом боланинг нафас йўли орқали кўпаяди. Асосан, бу хасталик билан 1—5 ёшли болалар оғрийди.

Касаллик енгил йўтал билан бошланиб, кундан-кун кучаяверади, бадан ҳарорати кўтарилади. Бола бўғила бошлайди. Йўтал тутганда боланинг юзи аввал бироз қизаради, сўнгра эса кўкимтир тус олади. Унинг номи ҳам шундан олинган. Йўтал охирида кўпинча беморнинг кўнгли озади ва у қайт қилади. Хасталик оғир кечиб, 5 ҳафтадан то 12 ҳафтагача чўзилиши мумкин.

Хасталикнинг асорати сифатида зотилжам, бурун қонаши, ёш гўдакларда ҳатто нафас олишнинг тўхтаб қолиши кузатилади. Шу боис беморни иложи борича касалхоналарда, мутахассис шифокор назорати остида даволаш керак.

Кўкйўтални даволашда шифобахш ўсимликлар ҳам қадим-қадимдан қўлланиб келинган. Абу Али Ибн Сино хиссоп, санавбар, сассиқ кавракларни тавсия этган. Шунингдек, мутахассисларнинг фикрича, хедум, кулу, қора ангиз, тоғрайҳон, сигирқуйруқ, газанда, ўт, кўка, қора итузум, кунгабоқар, ширинмия, тухумак, сарсабил, кунторон, бинафша, тоғжамбил, лами ва бошқа гиёҳлар ҳам фойдалидир.

Шотурсун УСМОНОВ
тайёрлаган.

** Ичкиликбозлик—кони зарар*

ҚАДАҲДАГИ КЎЗ ЁШЛАРИ

ЁР-дўстлар даврасида, турли танталарда қўлингизга қадаҳ кўтариб кимгадир соғлиқ, омад, бахт ва истиқбол тилаб май ичасиз. Унинг таъсирида кайфиятингиз кўтарилади, ўзингизни бахтиёр ҳис қиласиз ва тоғни талқон қилишга қодирга ўхшайсиз. Аммо шу қадаҳдаги май билан бирга сиз ўзингизнинг саломатлигингизни сипқорасиз. «Биласизми, маст бу одам титраб турган қўллардаги стакандан нима ичаяпти? — у хотини ва болаларининг кўз ёшлари-ю, — қонини ичмоқда», деган эди бир файласуф. Мана шу сўзлар остида қанчалик ҳақиқат ётишини кўз олдингизга бир келтириб кўринг.

Алкоголь сўзи арабча енгил, руҳ кўтарувчи демакдир. Дарҳақиқат, спиртли ичимликлар оғиз бўшлиғига тушиши биланоқ қонга сўрила бошлайди. 50—60 фоизи ошқозондан, қолган миқдори ичаклардан қонга ўтади. Жигар ва бошқа тўқималарда бўлган спиртни парчалаб ташлайдиган махсус фермент ташқаридан қабул қилинган спиртли ичимликларни парчалаб улгуролмайди. Бинобарин бу модда тез бутун тана бўйлаб тарқалади. Ёғ моддаларига бой бўлган тўқималар спиртли ичимликларни кўп миқдорда ўзида ушлаб қолади. Спиртли ичимликлар ҳар қандай ҳужайраларнинг заҳаридир. Улар тўқималарда ниҳоятда керак бўлган кислород моддасининг бефойда сарф бўлишига олиб келади. Натижада ҳужайралар яроқсиз ҳолга ўзгаради. Бу ҳолат шу тўқималарнинг иш фаолиятининг бузилишига олиб келади.

Ичилган ичимликлар организмда узоқ муддат (1 ҳафтагача) туриши мумкин эканлиги ҳаммага маълум. Демак бир марта кўп миқдорда қабул этилган ичимлик кишиларнинг иш фаолиятининг эртаси куни ҳам, индинига ҳам паст бўлишига ҳамда катта хатолар, бахтсизликлар қилишга олиб келиши мумкин.

Олимлар ҳарф терувчи ишчилар ўртасида жуда ибратли тажриба ўтказганлар. Жумладан ишчиларни 2 гуруҳга бўлиб, бир хил вазифа топширганлар. 1-гуруҳ ишчилари чанқаганда фақат пиво ичганлар, 2-гуруҳдагилар эса сув. Натижада, пиво ичган ишчилар бажарган ишда 30 фоиз даражада хатога йўл қўйишган. Иккинчи куни тажриба гуруҳлар алмаштирилиб кўрилганда ҳам, худди ана шу хулоса қайд этилган.

Спиртли ичимликлар жуда меъёрдан ортиқ қабул қилиш оқибатлари ниҳоятда аянчлидир. Бу оддий давоматдан бошлаб, ишда йўл қўйилган бахтсиз тасодифлар соғлиқни йўқолишига, ўлим миқдорини ошиши билан тугайди. Беморлар руҳий фаолиятида, ўзини тутишида, юриш-туришида бошқалар кўзига яққол ташланадиган салбий ўзгаришлар содир бўлади. Улар аста-секин ишга лаёқатсиз бўла бошлайдилар. Гап-сўзларда кўпинча ёлғон, мақтанчоқлик белгилари пайдо бўлади. Хулқида дағаллик, қўполлик юзага чиқади. Кийим-кечагига путур етади. Оиласида нотинчлик, безовталик бошланади. Кўпинча никоҳ бузилади. Наслда мажруҳ авлодлар пайдо бўлади. Танада турли касалликлар бош кўтаради. Биринчи навбатда жигар касалланади — аввало токсик гепатит (заҳарли яллиғланиш), кейинчалик цирроза (бужмайиб қолишга) айланади ва оқибат ўлим билан тугайди. Иккинчи навбатда юрак-қон томир системаси ишдан чиқа бошлайди. Бу юрак мушакларининг ўзгариши (заҳарли яллиғланиши), қон томирларини сиқилиши (стенакордия) сифатида юз беради. Деярли барча ичувчиларда қон босимининг ошиши кузатилади. Учинчи навбатда ошқозон-ичак ва ниҳоят бош мия фаолияти бузилиши содир бўлади. Беморлар хотираси сусаяди, ақл, онг фаолияти чегараланиб қола бошлайди, кейинчалик эса турли хил оғир руҳий хасталиклар юзага чиқади.

Ичувчилар ҳеч қачон ўз соғломликларидан мақтана олмайдилар. Уларнинг ўртача яшаш даврлари бошқаларнинг ўртача яшаш давридан 15 йил кам экани ҳисоб-китоб маълумотлари томонидан тасдиқланган.

Жўра ҒУЛОМОВ
Яккасарой туманидаги руҳий-асаб диспансерининг бош шифокори.

ЧОРРАҲА

Илғор тажрибалар

ИБРАТ ОЛСА АРЗИЙДИ

Қанчалик афсусланмайлик, ҳали ҳам жойларда кишиларни умрбод ногирон қилиб қўяётган, улар ҳаётига зомин бўлаётган, айниқса болалар иштирокидаги йўл транспорт ҳодисалари рўй бериб турибди. Бироқ шуни таъкидлаб ўтиш жоизки, Мирзо Улуғбек туманида ушбу нохуш ҳолатнинг олдини олиш учун кенг қамровли тадбирлар амалга оширилмоқда. Бунда Мирзо Улуғбек туманида йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш ҳайъатининг ташкил этилгани муҳим ўрин тутмоқда. Бизнинг туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Зафар Файзуллаев билан суҳбатимиз ҳам туманда бу борада олиб борилаётган ибратомуз ишлар хусусида бўлди.

— Зафар ака, айтингчи, болалар ўртасида йўл транспорт ҳодисалари асосан қандай сабабларга кўра юз бермоқда? Ва туманингизда уларнинг олдини олиш учун қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Бундай ҳолатнинг вужудга келишига асосий сабаблардан бири шундаки, кўпгина мактабларда, мактабгача бўлган муассасаларда болаларга йўл ҳаракати қоидаларини, кўчани кесиб ўтишда ва умуман кўчада ўзини қандай тутиш кераклигини ўқитиш қониқарли даражада эмас.

Юқоридаги ҳолатларни ҳисобга олган ҳолда Мирзо Улуғбек тумани ДАН бўлими ходимларини мактаблар ва мактабгача бўлган муассасаларга қайта бириктиришни ташкил этдик. Мактаблардаги ҳолатлар, мактаб атрофидаги кўча ва йўллар ўрганиб чиқилди, ҳаракатни бошқариш воситаларининг бор ёки йўқлиги, техник ҳолати ҳисобга олинди. Ҳар бир мактабга алоҳида иш дафтари очилиб, унда болаларни йўл ҳаракати қоидаларига ўргатиш, ўқитувчиларнинг билим даражаси кўрсатиб борилади.

Тумандаги автохўжаликлар мактабларга бириктирилган бўлиб, уларга амалий ёрдам кўрсатишмоқда. Масалан, 2521-автомобиль корхонасининг 8-автохўжалиги автодружиначилари 130 ва 222-мактаб ўқувчиларига яқиндан ёрдам бериб ушбу мактабларда ҳаракат хавфсизлиги бурчаклари ташкил этилишида қатнашдилар, ўқувчилар билан доимий мулоқотда бўлишмоқда. Шу йилнинг май ойига қадар мактабларда 90 га яқин маърузалар қилинди, ушбу суҳбатлар давомида 2000 га яқин киши йўл ҳаракати қоидалари билан яна бир бор таништирилди.

Асосий диққат-эътибор болаларга йўл ҳаракати қоидаларини ўқув-машғулотлари давомида ялписига ўргатишга қаратилган. Масалан шу йилнинг баҳор ойида ёш ҳаракат нозирларининг «Йўлчироқ-93» кўрик-танлови ўтказилди. Кўрик-танловда 222-мактаб ўқувчилари ғолиб чиқишди. Худди шу мактаб ўқувчилари Республика кўрик-танловида фахрли 3-ўринни эгаллашди. Кўриладиган чора-тадбирлар режасига асосан болаларга йўл ҳаракати қоидаларини ўқитиш сифатини ошириш масаласи туман йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш ҳайъатининг навбатдаги мажлисида кўриб чиқилди.

— Туманингизда йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш ҳайъатининг тузилганлиги кўчадаги автотўқнашувлар, йўл-транспорт ҳодисаларининг бирмунча камайишига олиб келаётган экан. Бу борадаги ўз тажрибаларингиз билан ҳам ўртоқлашсангиз.

— Умумий қоидабузарликлар туманимизда 9 ой давомида 9878 тани ташкил этиб, шундан маст ҳолда рулни бошқариш 160 та, чорраҳадан ўтиш қоидасини бузиш — 1757 та, йўл ҳаракати белгиларига риоя қилмаслик — 3005 та, ДАН ходимларига бўйсунмаслик — 36 тани ташкил этди.

Содир этилаётган йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олиш, ҳаракатланиш қоидасининг бузилишига йўл қўймаслик мақсадида туманда ДАН бўлими ходимлари билан ҳамкорликда 7 кишидан иборат йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш ҳайъати тузилган. Ҳайъат ўз иш фаолиятини тасдиқланган иш режасига асосланган ҳолда олиб боради.

1993 йилнинг 29 июлида туман автодружиначиларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Ушбу йиғилишда транспорт воситалари ва йўловчиларнинг ҳаракатини назорат қилишда фаол қатнашганлиги учун 50 дан ортиқ автодружиначилар пул мукофоти билан тақдирландилар. ДАН бўлими қошида махсус автодружиначиларнинг фаолиятини қайтадан тиклаш масаласи 1992 йилнинг октябрь ойида кўриб чиқилган эди.

Шуни ҳисобга олган ҳолда барча йирик автокорхоналардаги махсус автодружиначилар фаолияти текшириб чиқилганда маълум бўлишича илгари ҳаракат қилган 36 ўрнига туман бўйича 13 та махсус автодружиначилар ташкилотининг иш фаолияти сақланиб қолган, 1000 га яқин автодружиначилардан 160 киши фаолиятини давом эттиришмоқда.

Махсус автодружиначилар иш фаолиятини қайта тиклаш масаласи анчагина қийин кўчди. Ўтган йилнинг октябрь ойидан шу йил июль ойигача автокорхоналар раҳбарлари ва ҳаракат хавфсизлиги муҳандислари иштирокида 5 маротаба йиғилиш ўтказилди, автодружиначиларни тақдирлаш масаласи ҳал этилди, янги гувоҳномалар берилди. «Мирзо Улуғбек тумани автодружиначиси» кўкрак нишонлари тайёрланди ва тақдим этилди.

Юқорида санаб ўтилган тадбирлар автодружиначилар иш фаолиятини ривожлантиришда ёрдам берган бўлса-да, масалани тўла-тўкис ҳал қилиш имконини бермади. Ҳозирги вақтда барча йирик автокорхоналарда энг яхши мутахассисларни кўнгилли автодружиначилик ҳаракатига жалб этиш тарғибот қилинмоқда, транспорт воситалари ва йўловчилар ҳаракатини назорат қилиш, техник ҳолатларни текшириб туриш, йўл ҳаракати қоидасини бузувчилар билан кенг жамоатчилик олдида чоралар кўриш масалалари йўлга қўйилган.

Амалга оширилган тадбирлар натижасида деярли барча автокорхоналарда содир этилаётган йўл транспорт ҳодисаси сони ўтган йил даражасида қолган ёки камайган, 6-такси саройида, 2521-автокорхона, 1-автохўжалик ва бошқа бир неча автохўжаликлар эса умуман йўл-транспорт ҳодисаларисиз ишлашди.

Йирик автокорхоналардан фарқли ўлароқ, корхона ва ташкилотларда махсус автодружиналар секинлик билан ташкил қилинмоқда ва доимий ДАН бўлими мутасаддилари назоратида турибди. Туман ҳокимлиги йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш ҳайъати ўзининг навбатдаги мажлисида кўнгилли автодружиначилар жамиятларини ташкил этиш, уларга ҳар томонлама ёрдам бериш, жамоат тартибини сақлаш пунктларининг иш фаолиятини яхшилаш масаласини кўриб чиқишни режалаштирмоқда. Бундан ташқари яқинда бўладиган автодружиначилар фаоллари кенгашида ушбу ҳаракат иш фаолиятининг якунлари таҳлил қилинади.

Суҳбатдош Дилшод ИСРОИЛОВ.

ҲАМКОРЛИКНИ ЯХШИЛАШГА ҚАРАТИЛДИ

ШАЙХОНТОҲУР туманидаги Садриддин Айний номли 84-ўрта мактабда пойтахт халқ таълими бош бошқармаси ва шаҳар Давлат автомобиль назорати бошқармаси ходимлари ташаббуси билан кенгайтирилган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда шаҳар, туман ДАН хизмати ходимлари, мактаблар директорлари, болалар боғчаларининг мудиралари иштирок этдилар.

Йиғилишда сўзга чиққан Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг синфдан ташқари ишлар бўйича бош мутахассиси Омон Мамасолиев шаҳар кўчаларида болаларнинг йўл ҳаракати қоидаларини яхши билмаслиги оқибатида келиб чиқаётган кўнгилсиз ҳодисалар, мактабларда илгари факультатив дарс сифатида ўтилган йўл ҳаракати қоидаларига доир дарслар бундан кейин ҳар бир ўқув йилида 17 соатдан ҳақиқий дарс сифатида ўқувчиларга ўргатилиши ҳақида тўхталди.

Шундан сўнг бир нечта туманларнинг халқ таълими бўлими мудирлари, мактаб директорлари сўз олиб, болалар ўртасида кўнгилсиз ҳодисаларнинг юз бермаслигини таъминлаш мақсадида олиб борилаётган ишлар хусусида ўртоқлашдилар. Улар «Яшил чироқлар» танловларини мунтазам ўтказиб туриш, йўл ҳаракатига доир тарғибот ишларини яхшилаш, мактаб, маҳалла ва милициядан ташқари ҳар бир ота-оналар ҳам кўча ҳаракати қоидаларини фарзандларига ўргатиши лозимлигини таъкидладилар.

Шунингдек, Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси ДАН бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Умар Азимов, шаҳар ДАН бошқармаси тарғибот бўлими бошлиғи Бахтберди Муродовлар ҳам сўзга чиқиб, ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш, мактабларда йўл ҳаракати қоидаларига доир синф бурчакларини ташкил этиш, келгусида янги ўқув қўлланмасини чиқариш ҳақида гапиришди.

Қизиқарли ва фойдали бўлган йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг бошлиғи Ҳамидулла Йўлдошев олиб борди. Мактаб билан ДАН ходимлари ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни яхшилаш, бу билан болалар ўртасида учрайдиган кўнгилсиз автоҳалокатларнинг олдини олишга бағишланган йиғилишда тегишли қарорлар қабул қилинди ва ўтказилажак тадбирлар белгиланди.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

Қилмиш-қидирмиш

УСТА НИҚОБИДАГИ ҚАЛЛОБЛАР

ШАҲРИМИЗ Отчопаридаги машина бозорига борган кишининг оғзи ҳайратдан ланг очилиб қолади. Зеро бу ерда анқонинг уруғию одамнинг жонидан бошқа ҳамма нарса топилади. Фақат чўнтакда даста-даста бебилиска пулинг бўлса бас. Бироқ бунда ўзингизни қизиқтирган баъзи саволларга жавоб тополмай қийналасиз: автомобилларнинг бозорларда сотиладиган эҳтиёт қисмлари қаердан олинади—дўконларданми ёки техник ёрдам кўрсатиш шохобчаларидаги омборларданми? Ахир уларнинг кўпчилиги яп-янги, ҳали мойи артилмаган бўлади-ку.

Шу ўринда бу муаммонинг бошқа томонларга ҳам боғлиқлиги борлигига беихтиёр имон келтиради киши. Хўш, ўғирланган машиналарнинг эҳтиёт қисмлари қаёққа кетади? Автомобилларнинг моторидаги сонини ўчириб ўрнига бошқа рақамлар тушириш, ёинки кузовининг ҳаво оқиб кириш қутисидаги сонини қирқиб олиб ўрнига бошқа сонларни эритиб ёпиштириш ҳолларига нима дейсиз?

Жумладан, яқинда худди шу қабиҳона ишга ихтисослашган жиноий гуруҳ фош этилди. Тошкент вилояти, Зангиота тумани, «Ўзгариш» қишлоқ шўроси, Коминтерн кўчасида жойлашган «Навбаҳор» кичик корхонаси қошида очилган автосервисда машиналарни таъмирловчи вазифасида ишлаган Ф. Азимов, С. Нуриддинов, Р. Йўлдошевлар фуқароларнинг шахсий мулкларини яширин равишда ўғирлаш мақсадида жиноий тил бириктириб, уюшган жиноий гуруҳ ташкил этишган. Улар бу гуруҳга К. Мирзааҳмедов, Ж. Тожихонов ва бошқаларни ҳам жалб этиб, уларга қаровсиз қолдирилган автомашиналарни ҳайдаб қочиш, кичик корхонага ёки уйига олиб келиш ҳақида топшириқ бериб, бунинг эвазига уларга ҳақ тўлашган ва ҳайдаб қочиб келтирилган автомашиналарни эҳтиёт қисмларга ажратиб, бошқа машиналарга ўрнатиб, бошқа рангга бўяб, айрим қисмларнинг давлат белгиларини ўзгартириб гўё асли рақами ва рангидек мослаштириб катта нархларда сотишган. Баъзи автомашиналарни эса қисмларга бўлганидан кейин эҳтиёт қисмларни талон-тарож қилиш йўли билан турли жиноятлар содир қилганлар. Худди шу йўл билан ўндан ортиқ машиналар гумдон қилинган.

Шу ўринда кичик бир мисолга тўхталиб ўтишимиз мумкин. С. Нуриддиновнинг талабини бажариш мақсадида К. Мирзааҳмедов пойтахтдаги Ш. Рашидов шоҳкўчасида жойлашган «Мовий гумбазлар» ошхонаси қаршисида қаровсиз қолдирилган ГАЗ-2410 маркали давлат белгили 14—41 ТНВ бўлган давлат автомашинасининг эшиги очиқ қолганидан фойдаланиб, ҳайдаб қочади ва юқоридаги автосервисга топширади. Бунинг бадалига С. Нуриддинов унга 15000 сўм пул беради. Кейинчалик С. Нуриддинов бу автомашинани олдиндан буюртма берган таниши, Чимкент вилояти, Чордара шаҳрида яшовчи П. Бердалиевга 35000 сўмга сотиб, пулини ўз шахсий манфаатига ўзлаштириб юборади.

Тошкент шаҳар Яккасарой тумани халқ суди биносида бўлиб ўтган суд мажлисида Ўзбекистон Республикаси жиноят мажмуасининг тегишли моддаларига кўра юқорида тилга олинган шахслар ва яна шу гуруҳ қатнашчиларидан Г. Носов, Б. Яҳёев, Т. Бобоев ва Ф. Шаудиновларга тегишли жазо чоралари белгиланди.

Бу Яккасарой тумани халқ судида кўрилган бир иш холос, аммо бошқа туманларда ҳам бунақанги ишлар кўп. Минг афсуски, жиноят — бу одамларнинг бир-бирига маънавий, жисмоний, моддий зарар келтириши эканлигини ва бу инсонга хос хусусият бўлмаслиги кераклигини, билъакс инсонлар бир-бирига оқибатли, илтифотли, муруввватли бўлишлигининг устунлигини ҳамма кишилар ҳам англайвермайдилар.

Нуриддин ХЎЖАЕВ, Тошкент шаҳар ДАНБ тарғибот бўлими нозири.

Шаҳримиз кўчаларида қатнаётган машиналарнинг экологик ҳолати Давлат автомобиль назорати бошқармаси ходимлари томонидан мана шундай мунтазам равишда текшириб борилади.

Даврон Аҳмедов сурати.

Тоза ҳаво—танга даво

«ҚОИДАНИ БУЗМАСАМ ҲАМ...»

ҚАДИМДАН бозор ва чойхона кишиларнинг фикр алмашиш, янгиликлар билан танишиш маскани ҳисобланиб келинар эди. Ҳозирги иқтисодий шароитда транспорт воситалари ёнилғиларининг танқислиги сабабли бугунги кунда ёнилғи қуйиш жойлари ҳам улар қаторига қўшилди. Эндиликда турна қатор навбат кутиб турган ҳайдовчилар зерикмаслик учун ўзларига дахлдор мавзуларда суҳбат курадиган бўлдилар.

— Яқинда Давлат автомобиль назоратчиси билан орамизда қизиқ воқеа бўлди,— деб гап бошлади ҳайдовчилардан бири. — Катта йўлда ҳеч қандай қоидани бузмай машина ҳайдаб кетаётган эдим. Кутилмаганда назоратчи менга тўхташ ишорасини қилди. Ростини айтсам, роса жаҳлим чиқди. Ўзи ишдан кеч қолаётган бўлсам, йўл қоидасини бузмаган бўлсам, деб аччиқландим. «Қандай гуноҳ қилиб қўйдим, — дедим назоратчига яқинлашиб. — Қоидани бузмадим, чоғи?». Назоратчи эса: «Йўл қоидасини бузмадингиз-у, лекин тоза ҳавони бузаяпсиз», деди машина ортидан чиқаётган тутунга ишора қилиб.

Кейин билсам Давлат автомобиль назорати бошқармаси қошида экологик муаммолар билан шуғулланувчи бўлим ва бўлинмалар очилган экан. Шу соҳа бўйича шуғулланувчи ходимлар чиқинди газлар, ортиқча туташ ва умуман транспорт воситаларининг табиий муҳитга келтираётган зарарини аниқлаб унга барҳам бериш ишлари билан шуғулланар эканлар.

— Э, шу йил ўтказилган «Тоза ҳаво» тадбири шу бўлим томонидан амалга оширилган экан-да, — деб суҳбатдошининг гапини бўлди иккинчи ҳайдовчи.

— Менимча шундай бўлса керак, — деб гапини давом эттирди биринчи ҳайдовчи, — Лекин қойилман, ишни шундай ташкил қилишибдики, агар бирон-бир нуқсон аниқлангудай бўлса, ўша ернинг ўзида техник хизмат кўрсатилаяпти. Яхши ишни бошлабдилар, биз ҳам тоза ҳаво тарафдоримиз. Фақат машиналаримизга қуяётган ёнилғиларимизнинг ёмонлигини улар билармиканлар?

Шу вақт улардан нарида турган машина мотори ўт олиб олдинга интилдию, икки ҳайдовчи ҳам ўз машиналари томон кетдилар.

Ҳайдовчиларнинг узилиб қолган суҳбатлари ва саволлари сабаб бўлиб биз Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг ДАН бошқармаси қошидаги экология муаммолари билан шуғулланувчи бўлим бошлиғи, милиция подполковниги Тўра Очиловдан шу ҳақда гапириб беришни илтимос қилдик.

— Дарҳақиқат, саволингиз ўринли. Чиндан ҳам транспорт воситаларининг атроф-муҳитга чиқараётган заҳарли газ миқдорининг ва туташ даражасининг юқори бўлишида транспорт воситасида ишлатилаётган ёнилғининг сифати ҳам катта аҳамиятга эга. Ана шуни назарда тутган ҳолда «Ўзбекнефтгаз» давлат корпорациясининг назорат идоралари ҳамда Табиатни муҳофаза қилиш давлат комитети билан ҳамкорликда яқинда ёнилғи-мойлаш материалларини тарқатувчи 116 та тармоқ текширувдан ўтказилди. Давлат намуналари талабига жавоб бермайдиган бир нечта АЁҚТлар ёпиб қўйилди ва уларга нисбатан чора қўллаш учун материаллар ҳокимликларга жўнатилди.

Исроил САИДКАРИМОВ.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

АҲОЛИ, КОРХОНАЛАР ВА МУАССАСАЛАР ДИҚҚАТИГА!

ШАҲАРДАГИ БАРЧА АЛОҚА БЎЛИМЛАРИДА ВА ОБУНА ПУНКТЛАРИДА

1994 йил учун

РЕСПУБЛИКА ДАВРИЙ НАШРЛАРИГА 10 ДЕКАБРГАЧА

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Баъзи таҳририятлар томонидан 1994 йил учун обуна нархлари ўзгартирилганлиги туфайли:

«КИНО» ЖУРНАЛИГА

— бир йилга 1044 сўм баҳосида обуна бўлганлар учун обуна журналнинг 2 сонига;
— 6 ойга 522 сўм баҳосида обуна бўлганлар учун журналнинг 1 сонига;

«ХАБАРНОМА» ЖУРНАЛИГА

— бир йилга 1452 сўм баҳосида обуна бўлганлар учун журналнинг 1 сонига, қолган пул обуначига қайтариб берилади.

«ШАРҚ ЮЛДУЗИ» ЖУРНАЛИГА

— бир йилга 4656 сўм баҳосида обуна бўлганлар 8 ойга;
—6 ойга 2328 сўм баҳосида обуна бўлганлар 4 ойга;

«АВТОТРАНСПОРТ УЗБЕКИСТАНА» ЖУРНАЛИГА

— бир йилга 900 сўм баҳосида обуна бўлганлар фақат биринчи ярим йилликка

ОБУНА БУЛАДИЛАР

Юқорида қайд қилинган НАШРЛАРНИ 1994 ЙИЛ давомида олишни истаган обуначилардан қўшимча ҳақ тўлашларини сўраймиз..

«ТОШКЕНТ ПОЧТАСИ» ДАВЛАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

33-29-33 — Солиқ ЕҚУБОВ, муҳаррир ўринбосари
33-57-02 — Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ, масъул котиб
32-55-21 — Марғуба АКРОМОВА, масъул котиб ўринбосари

БЎЛИМЛАР

⊙ Ижтимоий-сиёсий муаммолар
32-55-83 — Дилшод ИСРОИЛОВ, мудир
32-53-66 — Машкура МИРЗАМУҲАМЕДОВА, мухбир.
32-53-66 — Эркин ЭСИРГАДИЕВ, мухбир.

⊙ Иқтисодиёт ва ҳаёт
32-57-84 — Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ, мудир
32-54-34 — Гулзода МАМБЕТОВА, мухбир
32-54-34 — Ғулом ЮСУПОВ, мухбир

⊙ Фан, маданият ва ахлоқ
32-54-19 — Саъдулла ШОДИЕВ, мудир
32-55-52 — Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ, мухбир
32-55-52 — Назира СОДИҚОВА, мухбир.

⊙ Адабиёт ва санъат
32-53-10 — Темур УБАЙДУЛЛАЕВ, мудир
32-58-85 — Мирзараҳим МАМАЖОНОВ, мухбир.

⊙ Ахборот ва спорт
33-99-42 — Шуҳрат ЗОКИРОВ, мухбир.

⊙ Хатлар
33-29-70 — Зуҳра АЪЗАМХЎЖАЕВА, мудир

⊙ Эълонлар
33-81-42, 32-57-27.

Тошкент Давлат техника университети ва Геология ва кончилик маркази жамоалари меҳнат фахрийси, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, геология ва минералогия фанлари номзоди, доцент

Абдулла Холматович ХОЛМАТОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўқув-услуб идораси бош муҳосиби Ҳожимурод Мирсодиқовга онаси

Меҳрихон МИРСОДИҚОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек тумани санитария-эпидемиология станцияси жамоаси шу станциянинг ходими

Шамиль САЙФУЛИНнинг

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 3 босма табоқ.
Офсет. Қоғоз бичими А — 2
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.00. «ШАРҚ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Буюртма Г—640. 17299 нусхада.